

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Idun

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDAVD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 2 MAJ 1915.

HUFVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
ELIN WÄGNER.

KVINNORNAS "NED MED VÄPNET!"

Internationella
Kvinnokongres-
sen i Haag.
Den svenska
delegationen.

MISS ADDAMS
KONGRESSENS ORDFÖRANDE

Idun sänder
egen korrespon-
dent till kon-
gressen.

DEN 28 APRIL SAM-
lades i Haag en in-
ternationell kvinno-
kongress, samman-
satt af kvinnor från
stridande och neutrala länder till-
lika. Kongressens uppgift är att
arbetsa för fred. Den skall visa att

kvinnor, om än tillhörande skilda
och fiendliga nationer, kunna mö-
tas i vänskap midt under brin-
nande krig, därför att när det
gäller att arbetsa för freden inga
hinder finnas, som icke kunna un-
danrödjas. Kongressens arbetsa
blir att precisera kvinnornas pro-

NINA ANDERSSON

EMMA HANSSON

ANNA HOLM

ANNA KLEMAN

ANNA LINDHAGEN

ELLEN PALMSTIERNÄ

RUTH RANDALL-EDSTRÖM

NAIMA SAHLBOM.

MATHILDA WIDEGREN

ELIN WÄGNER

test mot kriget och önskan om fred. Det resolutionsförslag, som tillställts samtliga deltagare, ge vid handen att kongressen icke kommer att nöja sig med någon allmänt uttalad fredsoönskan, utan tvärtom i detalj framlägga de principer, på hvilka enligt deltagarnas mening en fred bör byggas, och vidare utstaka riklinjer för fortsatt internationellt samarbete och internationell rättsskipning. Ty att endast arbeta för ett snart fredsslut och icke tänka på de profylaktiska åtgärder, som måste befräa framtiden för ett återupprepande af katastrofen, det vore att tänka alltför kort.

Hvarje diskussion om ansvaret för krigsutbrottet och krigföringen är utesluten från kongressen.

Initiativet till denna kongress har utgått från rösträttskvinnor i Holland, och ordförande i kongresskommittén är doktor Aletta Jacobs. Ett förberedande möte mellan kvinnor från Belgien, Tyskland, England och Holland hölls redan i februari i Amsterdam, och därefter utgingo inbjudningarna till kongressen.

Från Amerika väntas en stor delegation med en af Amerikas mest populära och auktoritativa kvinnor Jane Addams i spetsen. Hon lär vara designerad till kongressens ordförande. I England är intresset ofantligt lifligt för kongressen och dess delegation lär uppgå till ett hundratal. Tyskland, Belgien, Österrike bli också representerade. Fransyskorna i ledande ställning ställa sig afvakande.

De skandinaviska delegationerna möttes först i Köpenhamn och överlade där om att uppträda vid kongressen, om möjligt samlade kring ett gemensamt program.

Den svenska delegationen, hvars medlemmar — så långt de två dagar före afresan voro kända — vi här presentera, resa icke som delegerade för några speciella kvinnoföreningar. Sina fullmakter ha de erhållit af en kommitté, med fröken Axianne Torstenson som ordförande, hvilken nedsattes vid ett möte mellan representanter för våra kvinnoföreningar med internationell anslutning.

Men ehuru de svenska delegerade icke ha något officiellt mandat från den eller den föreningen, tro de sig dock ha bakom sig många svenska kvinnor, när de resa ut för att afge sina röster mot kriget för freden. Kvinnorna från de krigförande länderna äro de, som ha den viktigaste uppgiften, och dem tillkommer äran för att ha kunnat höja sig öfver stundens bitterhet, hat och olyckor och möta hvarandra med ett handslag, medan deras män mötas med bajonetter. Men äfven de neutrala ländernas fredsvilja bör vara representerad, för att en kongress som denna skall ge ett fullkomligt uttryck för stämningarna bland kvinnor öfver hela världen.

Som hvarje handling af god vilja i en allvarsam och olycksdiger tid skall denna kongress förvisso bli till nytta, ge röst åt kvinnornas sorg och afsky för kriget, ge ett exempel af ihärdighet och förtröstan och en slöt åt den folkopinion, som måste resa sig och begära ett slut på folkmördandet.

I öfvertygelse, att denna enastående kvinnokongress i hög grad måste väcka vår läsekrets' intresse, sänder Idun fru Elin Wägner som sin representant till Haag. Hon kommer att lämna ingående skildringar af tilldragelserna vid kongressen.

ICKE ENDAST RÖDA FANOR...
äfven blågul flaggas vaj
lyse mot en vårlig himmels
ljusa rymd en första maj!
Ej devis blott för att klandra. —
Låtom oss som bröder vandra
led vid led och hand vid hand.
Rödt och blågult vid hvarandra...
Barn af samma ätt och moder,
folk af samma land.

Icke endast knotets skaror
öfver arbetsdagen lång,
dysra hopar, bluskolonnens
majdagståg till spel och sång.
Äfven andra röster klinge,
burna högt på sångens vinge,
till en solig symfoni,
att den store och den ringe
kunde, ändtligt sammanförda,
bli till ett däri.

Himmel blå och tusen fanor,
vind i läfta vimplars vaj...
Låt det bli en ny förbrödrings
ljusa dag den första maj!
Räckom händern åt hvarandra,
glömmen splitet, glömmen klandra,
gif mer kärlek hög och stor.
Ljuft det är i vänskap vandra.
Ljufvast veta att vi äro
barn af samma mor. —

HJALMAR WALLANDER.

Ej blott folk med arbetsnäfvar
hålla väl parad i dag.
Tusen andras hjärtan klappa
nog med samma snabba slag.
Icke blott den tunga mödans
och den torftigt magra födans
hjältar ha här mötts i dag.
Här, likt jordens grodd och grödans
hopp till ljuset, höra alla
under samma lag.

Icke endast röda fanor
öfver röda männens flock.
Icke endast krökta ryggar
under sliten arbetsrock.
Äfven ljusa ögons blickar,
nu, när sommarn manteln stickar
pärlbeströdd i solens sken,
och hvartenda grässtrå nickar
inför vinden, och i solglans
lyser hvarje sten.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 6.50	Helt år.....	Kr. 9.—
Halft år.....	> 3.50	Halft år.....	> 4.50
Kvartal.....	> 1.75	Kvartal.....	> 2.25
Månad.....	> 0.75	Månad.....	> 0.90

Iduns byrå o. Expedition, Mästersamuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803.	Expeditionen: Riks 1646. Allm. 6147.
KL 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Högman: Riks 8660. Allm. 402.	Annonskontoret: Riks 1646. Allm. 6147.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1. Riks 8659. Allm. 4304	

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	Utländska annonser:
25 öre efter text.	30 öre efter text. 35 öre
30 öre å textside.	å textside. 20 % förh.
20% förhöjning för särsk. begärd plats.	för särsk. begärd plats.

SMÅKAPITALISTEN.

För Idun af
ANNIE ÅKERHIELM.

N AF FOLJDFORETEELSERNA till den snabbhet, hvarmed utvecklingen i våra dagar fortgår, är det relativt hastiga utdöendet af människotyper och klasser — naturligtvis suppleradt af den lika hastiga uppkomsten af nya. Dessa försvinnande typer skulle kunna utgöra ett helt galleri. Tro-tjänarinnan — välsignadt vare hennes minne! — skall om få år ej mer existera, tro-tjänarne äro redan försvunna. — Af guvernanten och informatorn — romanlitteraturens favoritfigurer för tre kvartsekel sedan — finnas i närvarande stund blott svaga spår; den undervisning en person kan ge är ej mera tillfylles, och ej ens det mest högadliga herregårdsfolk drar sig för att skicka söner och döttrar till de allmänna läroverken. De gamla hemmens mostrar och fastrar, de hängifna, oegennyttiga varelserna, tillhöra snart sagornas värld. Icke att de alla voro sådana; isynnerhet för fastrarnas del tillkom lätt en mer eller mindre dold jalousie gent emot husmodern, begrafda illusioner om att själf få sköta en ogift broders hem. Men mostern var idel hängifvenhet, för barnen, för system och äfven för svågern, som inrymt henne platsen vid sin härd. Den typen har lämnat stor tomhet efter sig. — Öfverhufvudtaget äro de gamla fröknarna, i eget hem eller andras, stadda i snabbt utdöende, och vi veta ännu mycket litet om huru våra "själfvårdsörjande" komma att te sig på älderdomen, som individer och som typ.

Vid sidan af dessa hemmets typer finnas säkerligen andra inom affärslifvet och det offentliga lifvet i allmänhet, men det är ett annat kapitel. Vi vilja här blott ägna några ord åt en typ, som äfven hufvudsakligen hör kvinnovärlden till: småkapitalistens.

Denne har föga beaktats i litteratur och diskussion, men så faller också hans fredliga tillvaro utom ramen för tidens sociala fänkande. När socialisterna dundra mot kapitalisterna, finnes han ej ens i deras medvetande. De åsyfta uteslutande storkapitalists representanter.

Dock äro storkapitalister och småkapitalister i mycket hvarandras konträra motsatser. Det stora kapitalet är ett upprördt haf med ebb och flod, bränningar — och skeppsbrott; det lilla kapitalet en lugn damm med alltid spegelklar yta. Storkapitalisten är affärsman, småkapitalisten vet mindre om affärer än någon annan. Han vet blott att invecklingarna förnyas hvar tionde år och kuponerna klippas viss tid på året, som närmare angifves i tidningarna. Det lilla kapitalet har vida större kärlek till säkerhet än till vinst och är helt och hållet placeradt i stabila och lättskötta papper. Storkapitalisten vet aldrig hvad han verkligen äger, under det siffran står som gjuten i koppar innerst i småkapitalisternas hjärta. Storkapitalisten är spekulant och löper risk hvar stund af sitt lif, småkapitalisten riskerar aldrig ett öre, om han kan slippa. Inte för att han ej gärna skulle vara med om en liten spekulation, blott han vore alldeles viss på att den skulle lyckas. Men det är det man aldrig vet; därför äro spekulationer ett oting. Storkapitalisten lyftes af de goda tiderna och nedtryckes af de dåliga, äfven om han ej faller; med småkapitalisten är det tvärtom. När tiderna äro dåliga och pengarna dyra, gnuggar han

händerna. Stiger räntan till fem procent, köper den kapitalägande gamla fröken tre sorter kaffebröd i stället för två och en ny hatt i stället för nya band till den gamla, stiger den till sex, börjar hon drömma om nytt möbelfyg och en badresa till sommaren.

Det är alltså en människofientlig, en samhällsfientlig klass? Ja, det är inte så utan, åtminstone en samhällslikgillig. Storkapitalisten arbetar med i samhällsprocessen. Han ger industrien dess lifskraft och skapar, socialisterna må säga hvad de vilja, arbetsstillfällena och därmed existensmöjligheter åt tusenden. Det må vara än så sant att han gör det för sin egen skull och ej för deras, att han ger dem det minsta möjliga och sig själf det mesta, han är dock kött af deras kött och ben af deras ben vida mer än småkapitalisten, som dock kanhända lefver farligt som de. Storkapitalisten må ha tryffel och champagne till daglig spis, han lefver dock för dagen och af dagens konjunkturer som arbetarne, medan småkapitalisten i stolt öfverlägsenhet öfver båda ser sin tillgång på köttbullar och saftsoppa tryggad intill sina dagars ände. Storkapitalisten som typ begår i kraft af maximen "affär är affär" dagligen och stundligen de kolossalaste ohederligheter, medan småkapitalistens bostad är ett hederns snöhvita tempel, men man skall oftare finna intresse för social omvårdnad och klarsynthet för de fattiges behof hos den förre än hos den senare. Storkapitalisten är med tusen trådar knuten till det släkte, som rör sig omkring honom, och hans fall drar hundraden med sig. Småkapitalistens utgifter och inkomster gå ihop, och ingendera angår någon annan; hans försvinnande lämnar knappast något spår efter sig på ondt eller godt.

Säkerligen har mången småkapitalist utöfvat en i förhållande till hans tillgångar storartad välgörenhet, men typen är icke välgörande. Begränsad är hans värld, begränsade hans inkomster och utgifter, äfven de som gälla nästan. Han ger icke af sin nödtorft, han ger blott af det, som öfverskjuter nödtorften. Tiggaren vid dörren får en slant och en bit mat; dessutom har han gärna någon fattig familj, hjälphustruns eller ved-karlens, som får aflagda kläder och öfverblifven mat och litet extra förplägnad till julen. Men i regeln är hans medlidande med de fattige blandadt med en viss missstro. Han är rädd att de skola suppa upp hvad de få eller att de icke ha så många barn som de uppgifva, och han lyssnar med halfbelåten förargelse till berättelser om arbetarfamiljers nöjesutgifter och arbetarbarnens fina kläder. Hellre hjälper han gamla fattiga vänner och anhöriga af sin egen klass; det är tryggt och lugnt, han vet att han gör bara godt därmed och intet ondt, och de äro tacksamma; det är trefligt och verkar som ett slags kvitto.

Men kommer hjälpsökaren i lånsökarens form, då rynkas hans ögonbryn och hans hjärta sluter sig inom tredubbelt kopparpan-sar. En begäran om lån utan fullgod säkerhet är i hans ögon ett slags bedrägeri, ett försök att under falsk förevändning — den att framdeles återbetala, hvartill han anser utsikten minimal — komma åt pengar, kanske till och med en del af hans heliga kapital. Ge bort så mycket som helst, säger han då, och menar så mycket han anser sig ha råd

till, men låna eller gå i borgen — aldrig! En begäran om borgen tyckes honom nästan ännu lömskare. "Den som går i borgen, går i sorgen", "den som ger tills han tigger skall ha stryk tills han ligger", äro maximer, som öfva ett mäktigt inflytande på hela hans handlande. Den som ger bort mer än han har, ger på andras bekostnad, är hans enkla lifsviisdom.

Storkapitalistens konton för både gifva och lån äro stora som alla hans affärer. Inom den krets, där man lefver för dagen, har man föga att gifva. Där äro lån och namn den vanliga formen för hjälp och den öfvas med en offervillighet, som i sanning hör till det stora och vackra här i världen, fast småkapitalisten kallar den lättsinne och anser den hart när brottslig. Man finner sig med gladt mod i förluster och svårigheter och till och med katastrofer, och är vän med sin vän som förut, äfven om man ruinerat sig för hans skull. Har småkapitalisten någon gång låtit locka sig till en handling, som försakar honom en om och ringa kapitalförlust, betraktar han upphofvet därtill med ett tyst agg som icke dör. Ett agg, som förbittras af den gnagande tanken att han själf varit dum och "låtit lura sig".

Saken är att inom småkapitalistiska kretsar finnes en vördnad för kapitalet, som är okänd inom storkapitalistiska, där det kastas hit och dit som en skofvel bränsle i den allmänna värdeaningens stora ugn. Kanske är denna känsla vackrare än man tror. Tänk på huru det lilla kapitalet uppkommit! Aldrig är det en lyckans, en tillfälligheternas skapelse; slant har lagts till slant under försakelser, arbete och mödor af någon omfänsam fader, som själf börjat med tvenne tomma händer och icke ville att hans efterlevande skulle dela samma loff. Det har mottagits med vördnad och tacksamhet som en kärlekens gifva, och den som icke har kunnat föröka det, har känt det som en helig plikt att åtminstone icke minska det. "Icke röra kapitalet", är därför sedebudet öfver alla andra. Komma räntenedsättningar eller, ännu värre, förluster — ty äfven de säkraste papper kunna ju svika — sätter man sig beslutsamt ned och reducerar sina lefnadskostnader: farligare mat, farligare kläder, försakade nöjen. Komma större oförutsedda utgifter på grund af sjukdom eller dylikt, fattar den gamla damen ett tungt beslut, går till sparbanken, ser på kamrern som på en sträng domare öfver en förlorad son och begär med nedlutadt hufvud och knappt hörbar röst att få "ta ut femhundra kronor", heligt lofvande sig själf att "skulden" skall amorteras, om det så skall dröja tio år. Ensamma äldre personer underkasta sig rörande försakelser för att kunna årligen afsätta något till kapitalet som garanti mot möjligen blifvande ränteförluster. Här har kapitalet blifvit själfändamål, föremål för ett slags kult.

Det är omöjligt för småkapitalisten och den som lefver för dagen att förstå hvarandra. Den senare finner den förre behärd och förtorkad, den förre har eo ipso ett visst omedvetet förakt för den senare. Det sammansparade kapitalet har gifvit honom en djup öfvertygelse om att "den som spar, han har". Kommer därtill att den andre i medvetandet om huru föga det lönar sig att

Läskemiskt tvätt
fa och pråssa Ed
ra kostymer hos
oss och Ni blir
belåten.

Örgryte Kemiska
Tvätt- och Färgeri Aktiebolag Göteborg

KLIPPAN.
Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kopie-
och Tryckpapper
samt kartong.
Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

spara af dagsförtjänsten, tillåter sig vissa lyxutgifter som småkapitalisten aldrig drömt sig att kunna inrymma inom sin en gång för alla fixerade utgiftsstatus, så är föraktet oblidkeligt.

Det är självklart att de kvarlevande af en försvinnande människotyp äro gamla — och gammalmodiga. Gamla ämbets- och tjänstemän, hvilkas knappa pension den lilla ärfda förmögenheten kompletterar, gamla stilla ungarlar, som i förlitande på densamma aldrig tagit sig något vidare till, men framför allt gamla fröknar och änkefruar, hvilkas hela inkomst utgöres af det mer eller mindre blygsamma räntebeloppet. Det kan ej nekas att det ligger en trygg, solid trefnad öfver de småkapitalistiska hemmen. Gärna finnas de i samma våning år från år, ostörda af längtan efter fashionablare gator och "nutida bekvämligheter": där brinna fotogenlamporna och spraka brasorna, där finnas fäderneärfda möbler och gamla handarbeten från längesedan gångna jular och namnsdagar, där är rent och fint i hvar vrå och intet damm bak soffor och skåp, där vårdas husgerådet med öm omsorg och stoppas det gamla fina duktyget konstfullt och tidsödande. Där trifves den "gamla goda" matlagningen, bakas samma julkakor och syltas samma sylter år från år. Där grubblas en hel dag på en kronas brist i hushållskassan, där skulle man "dö af skam", om ej hyran erlagts före tolf på rätta dagen, om man burit ett obetaldt plagg eller en tillfälligt lånad tiööring blifvit bortglömd. Ty om småkapitalisten ej är så värst barmhärtig, så är han i stället rättfärdig intill fanatism. Kommer den dag, som står för honom som ett fasouppfyllt Ragnarök, då det heliga kapitalet ginge förlorat, då skulle han, om han är äkta, med järnhård beslutsamhet göra hvar man rätt och rätt till det yttersta, till dess han knappast ägde ett öre kvar. Med detta loford må vår skildring sluta.

Småkapitalisten försvinner med de stabila förhållandena i allmänhet. Den kvinnliga hjälplöshet, som kanske var den förnämsta driffjädern till det lilla kapitalets sammanparande, är nu försvunnen. Vår tids föräldrar göra som de vilda djuren: behålla söner och döttrar hos sig till vuxen ålder, lära dem ett sätt att slå sig fram i lifvets strid och låta dem sedan gå vind för våg.

Jag har sagt att småkapitalistens försvinnande icke lämnar spår efter sig. Det är kanske för mycket sagt. Hans inteckningar ha hjälpt mången skötsam fastighetsägare att behålla gård och grund, hans lån, som aldrig uppsägas, så länge räntan punktligt betalas, ha blifvit integrerande del i mången redbar liten ekonomi, hans starka fordran på trygghet och ringa fordran på utdelning ha bidragit att uppmuntra solida företag. Hans sparsamhet, hans ordning, hans förnöjsamhet och pietet äro utan tvifvel ett godt, som ej utan skada för det hela kan afvaras.

Manuskript och bref

af redaktionell natur torde alltid adresseras till Redaktionen af Idun, ej till någon särskild medlem af densamma.

DÅ LILJORNNA BLOMMA

Af

Anna Lenah
Elgström.

Ur en snart utkommande novellsamling "Stjärnan, hvars namn är mafört".

DÅ SIN SJUKBÄDD I EN AF SAN Marcoklostrets celler låg Pico della Mirandola döende — till synes medvetlös. Det var afton och en oändlig, vindlös, ljudlös stillhet rådde — en dunkel, förstenad orörlighet, i hvilken allt tycktes ana dödsängeln närvaro och mörkna allt mer, stillna allt mer under kylan och skuggan af hans sig sakta sänkande vingar. Omsvept af dunklet som af en mantel kring sin hvita dräkt trädde Santa Crozes mäktiga abedissa in i cellen. Med nedlutadt hufvud och orörlig gestalt tycktes hon, där hon stannade midt på golfvet, hålla andan och med händerna mot sitt bröst dämpa sitt hjärtas slag för att icke bryta tystnaden. Så gjorde ock skymningen — så stod den djupa, blåa källan utanför dörren, hvars trä, likt en tafvelram omfattade det ljusa perspektivet af en lång trädgårdsgång, liggande i blekt sken, flytande af ljus som en smal ström mellan höga, mörka häckar ända fram till himmelens slifverskimrande rand, hvilken flödade likt en kannas brädd af samma underliga, nattliga svartblå ljus — ett djupt dunkelglimmande strålsken — kommande, tycktes det, från sällsamma, främmande stjärnor långt under horisonten, från fjärrlysande världar bakom den, fosforiserande fridens stackars föremål för en kort sekund.

Sådan — upplyst af dödens mörka ljus, omsvept af dödsängeln dunkla vingars frid, lugn, befriad, enslig — icke längre den han varit, Giovanni Pico della Mirandola, humanisten, nej, något annat, främmande, utsägligt, obeskrifligt — något som i hvarje sekund var färdigt att dö och försvinna och därför icke längre lydde sitt namn, mindes sitt lif — låg den döende där, och den kvinna, hvars allt han varit, hvars lif han förödt, stod stilla bredvid och betraktade honom. Han tycktes icke märka henne, icke känna igen henne, hon var icke ens säker på om han icke redan var död. Men hon åstundade icke att få veta, bli igenkänd eller tala — hon åstundade intet annat än att få sitta bredvid honom med händerna knäppta i sitt sköte och förundra sig öfver hans och sitt eget lif. Hon log, där hon saft. Det kändes som vore de redan begge döda och borta i en annan värld.

Men Pico var ännu icke död — han var icke ens medvetlös — blott så fördjupad i tanken på det ögonblick, han hade framför sig — dödsögonblicket — att han redan förlorat sambandet med de fattiga, få rester af yttervärlden, som ännu stodo honom åter. Med flit hade han vändt sig från dem. Lifvet

kunde han. Djupet af dess bitterhet, dess vanmakt hade han redan uppmänt — dödsfröjt var han af det, döende. Förintad, med sina verk i intet låg han i stoffet — ett stoffkorns stoffkorn. Men ett stoffkorn kan dö! Han var glad att döden icke kunde undgå honom — låg stilla och väntade på den — längtade efter den som en hjort efter vatten — brådsande, flämtande — kunde icke få den fort nog. Han skulle velat ropa på den, skria efter den — i glädje — ja, i glädje! svarade hans hjärta stilla. Han var icke rädd för den — hur skulle han kunna frukta sitt sista hopp, sin sista tillflykt. På denna jord, där han intet visste eller förmådde, vågade han icke längre lefva. Han måste bort, ut genom den välsignade dödens port, ut i tomheten, gränslösheten, hvilken var allt för stor för honom, men var hans vissa loff. Hans hjärta liksom stannade sina slag, hela hans varelse skälfde af en sista öfvermänsklig ansträngning att möta den utan fasa, hoppfull, okuflig. Det ännu okända, outforskade väntade ju hans själ, hans outröttliga aning, hans tanke och grubbel, kanske icke så maktlösa som här. Evigheten bidade hans odödliga själ! Stilla, utmattadt slog åter hans hjärta, bultade sakta och trött hans blod. — Trots, trots allt? sjöng och skälfde hela hans döende varelse och svarade dödslugn sig själf; — Ja, trots allt. Besegrad är jag ännu icke. Jag kan dö.

Då hörde han en röst, hvilken liksom ryckte honom tillbaka från dödens tröskel för en sekund — en röst, så låg, ljuf och genomträngande klar, som om själfva tystnaden upplåtit sin underbara mun för att i den sorgsna skymningen omtala hemligheten af allt vemed.

Han försökte vända på hufvudet för att höra hvem som talade med denna stämma liksom af ett hjärta, hvilket fått tunga och ohördt äfven af det bröst, det bodde i, sakta klagande i dunklet. Nu såg han henne, det var en hvitklädd kvinna, gömd i skuggan, så att han icke såg hennes ansikte. Men hennes höga, stolta gestalt, doften af hennes närvaro, själen i hennes röst — allt väckte upp sällsamma halfglömda ekon i hans hjärta, kom det att darra af underligt vemed, af en sorg han otydligt mindes han sört en gång — en dunkel dröm han drömt — om sofvande eller vaken, det kom han icke ihåg.

Och det gjorde ju också detsamma. Om det varit hans dröm eller någon annans — när drömmaren är död, hvad gör det! tänkte han och log i sitt stilla hjärta.

Han hörde icke alls hennes ord — blott en-

IDUNS KOKBOK

AF
ELISABETH ÖSTMAN

är den bästa kokbok för det svenska hemmet. — — — —
Den har redan utgått i öfver 25,000 ex.
Pris: Kr. 5:50 inb.

Pröfva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

En riktig vårhistoria.

AF OSCAR RYDQVIST.

I.

AG HADE EN KLASSKAMRAT, som bodde i det underliga stora huset, Sjögatan 26.

Hans pappa var vice konsul och representerade någon af de sydamerikanska republikerna. Men annars var han en mycket avancerad monarkist. Han hade stora seglare, som gingo på Finland och de allra flesta aktierna i en Hamburgerångare, som hette "Lilly". Det var sålunda en fin och ansedd karl, fast han nog hade sina ovanor.

På våarna for han till Monte Carlo och spelade och skickade hem vykort med halfnakna dansöser till lektor Nicklasson, som nu en gång för alla var en stor lurifax. Och så hade konsulen en älskarinna på Sturegatan i Stockholm. Och alla människor visste, att hon hette Jeanette och hade två hvita hästar och ett fint ekipage. Alltsammans detta visste folk mycket väl.

Min pappa sade ibland åt herr Beronius, att det kom att gå åt skogen med hela konsulen, om det inte blef annan ordning. Och herr Beronius menade, att det inte såg bättre ut.

En dag kom också den första växelprotesten. Nu stod hans namn i handelstidningen, och alla människor visste, att hans affär inte var värd ett enda öre. Protesten numro två lät inte vänta på sig. Och sedan följde de andra i en tät ström.

Konsulen började se ganska medtagen ut. Han sjönk ihop liksom för hvarje slag, som kom, och drog sig alldeles tillbaka från människor.

En vacker junidag gjorde han konkurs. Tidningarna sade, att det var en mycket fin konkurs, ty han hade nästan sex hundra tusen i skulder. Och i skandalpressen stod en lång historia om konsulen och fröken Jeanette. Och till allt detta hade man ritat en bild af konsulen och fröken Jeanette, när de voro ute och åkte. Och på kuskbocken satt fröken Jeanette och höll sin ena hand tryckt i kuskens. Stackars konsulen!

Emellertid blef det auktion, som ägde rum i konsulns våning på själfva midsommaraftonen. De bodde en trappa upp i herr Beronius' hus och hade hela nio rum, hvilket ovillkorligen måste vara lyx, då det bara är två gamla människor och så en nio års pojke, som till på köpet var adopterad.

Det var en mycket sorglig historia, denna auktion! Jag skall aldrig kunna glömma den stackars konsulinna, som alltid varit en mycket snäll och vänlig människa. Nu var hon alldeles öfver sig gifven, och man fruktade allvarligt, att hon skulle bli svårt sjuk. Min mor var den enda, som kunde lugna henne.

Konsulinna följde med henne hem och satt i förmaket och grät hela förmiddagen. Hon lutade sig mot min mor som ett stort sorgset barn. Mamma hade själf stora, klara tårar i ögonen, men hon behärskade sig, för att inte konsulinna skulle märka något.

— Kära lilla Beda, det skall nog bli bra, sade min mor och strök henne varsamt öfver hjässan.

Stackars mamma! Vi hade nog själfva varit med om samma historia ett par år förut, då pappa gjorde konkurs några dagar före julaftonen. Åh, det hade varit en ryslig jul!

Men konsulinna endast grät ännu hårdare.

staka. Hon talade så lågt och sakta, liksom för sig själf. Hon talade om kärlek — nu hörde han det — hon talade om att han älskat henne en gång. — Kanske, kanske, svarade ekot i hans själ. — Hvarför hade hon då icke fått vara hos honom? frågade hon klagande. Hon skulle icke begärt annat än att få tjäna honom — skulle varit nöjd blott hon fått vara maffan på hans golf, vägen under hans fot — på något sätt en liten, liten del i hans lif. Hon hade icke fått det. Till ingen nytta hade hennes lif förrunnit — så sällsamt tomt, att hon nu knappast trodde hon hade lefvat. O, hvarför? Hvarför? — Äfven hon frågar så, tänkte Pico stilla. Alla göra vi det. Underligt är det att ha lefvat...

Så var det tyst en stund. Eller också hörde han icke längre. Men därpå kom åter en röst ur den blåa skymningen och väckte honom. Det var ännu den högväxta, hvita kvinnans röst, hvilken han trott sig en gång i lifvet ha känt, fastän han icke förmådde eller gifte minnas.

Nu talade hon icke om kärlek längre, utan om hans verk. Ack, sade hon stolt, med höjdt hufvud, hon förstod ju, fastän hon frågat hvarför — förstod att han måst ge upp allt för sitt verk, offra andra lika väl som han offrade sig själf. Han såg i dunklet hennes hvita händer — det var som om hon längtat att smeka själfva skuggan, hvilken omsvepte honom ömt, bäfvande stolt och dock medlidamt likt en moder, ömkande sin trötta hjälteson. — Ack, hon förstod ju allt han fått undvara, all saknad och enslighet, all tvifvel och plåga han måst bära, hur han skoningslöst stälaf, härdat och knutit sig till sitt verk, gifvande lif och blod för det.

Hänfödda ord talte hon om hans verk. O, de voro hans offer värda! O, ropade hon, de voro äfven hennes offer värda! Hennes hjärta, hennes lif, allt hade gått till spillo för hans skull — hade kastats likt ett brännoffer till hans eget hjärta, hans eget lif på hans verks altare. Det hade varit hennes enda fattiga hjärta, hennes korta, dyrbara lilla lif — men. O, hon jublade dock, hon triumferade öfver att hon i kärlek fått kasta dem bort. En kort minut lefde hon ju, en liten stund var det hon pinades och sörjde, men hans verk de skulle lefva — sekler efter hans död skulle släkten ännu hämta visdom ur deras djupa brunnar och välsigna verkens mästare.

Då trodde Pico att han skraftade högt, fastän i verkligheten blott en ryckning gick genom hans ansikte. — Arma, arma, tänkte han, hur litet hon vet, hur dåraktigt hon talar, hur litet hon tyckes ana att hundratals och åter hundratals år härefter skola lefva människor, hvilka kommit så mycket närmare Sanningen än vi, att de bättre än vi begripa — att de intet förstå.

I denna bittra kunskap, tänkte han, skulle de le åt hans barnsliga visshet, åt det falska vittnesbörd om sig själf, han lämnat kvar i sina skrifter — det resultat, han gifvit sitt lif för.

Men — hans hjärta log stilla — hvad gjorde det, när han skulle dö — om han offrat eller icke offrat, försakat allt eller icke gjort det — och för hvad han offrat och försakat. I den stund man gick bort gjorde det hela ingenting. Ty då — då man dog — han gjorde det nu — då kastade man allt, hela sitt lufs sträfvan, allt man offrat, blödt, kämpat och pinats för, kastade det bäfvande af andakt bort likt en allt för sliten, dålig och

oren klädnad. Vaken och okuflig stod han nu inför gränslösheten — döende tillhörde han den, en sekund till och han skulle vara gränslös, som den, vara den — stilla höjde han sin själ mot rymderna och ropade — hans läppar rörde sig sakta: — Se, se, här är jag, endast jag, allt jag samlat har jag kastat bort, det var mitt Allt, men det var icke godt nog! Jag som är af Sanningen, fast jag intet vet — jag, som är af Evigheten, fast jag dör — har lämnat det bakom mig! Framåt!

Kvinnan bredvid honom hade sett hans läppar darra, hörde hans sista suck: Framåt!

Då var det som om hon vaknat. Med ett skri af ousägligt ve kastade hon sig ner vid hans sida — Älskade! Älskade! ropade hon. Dö icke än! Känn igen mig först. Kyss mig, innan du går för evigt! O, älskade, älskade!

Tystnad — hastigt fallande dunkel. Annu ropade den klagande kvinnorösten, likt ett barn, hvilket gått vilse. Hennes skri blefvo allt mera undrande, allt mera förfärade. Till slut tystnade de — det var som om den ropande förfärats öfver deras buller i det tysta rummet, som om hon icke uthärdat dunklet fullt af död — medvetlös föll hon sakta till golvet och blef liggande, likt ett dött ting, vid foten af sängen, dold i dess tyg.

Klosterkyrkans klockor började ringa och vid deras första ljud steg Savonarola in i rummet, följd af tvenne munkar, hvilka buro en dominikanerdräkt. Varligt lyfte de tvenne männen upp den döde och iklädde hans hastigt styfnade kropp den hvita kåpan. Under tiden stod Savonarola hög och väldig bredvid och såg ned på den döde som på ett byte. Då de voro färdiga, gjorde han kors-tecknet öfver liket, hvilket nu såg ut som en munks, och talade triumferande: Som en kyrkans ängerfulle son, sade han, kom denne man till mig, till tecken därpå, till tecken på hans bot och bättring skall han bära denna dräkt och i den begravas.

Amen! Amen! svarade de bägge munkarna. Priorn gick, men stannade kvar och började pryda liket. Klockorna hade upphört att ringa.

— Konungen har redan slutat sitt inlägg, sade den ene. Och den andre svarade lifligt, som om han erinrat sig något. Ja, ja, — men, har du tänkt på, broder, att moder Maria Maddalena af Santa Crozes just därför åter fått rätt i en profetia. Karl den åttonde håller sitt inåg i Florens i dag. Det är därför klockorna ringa. Det är november men liljorna blomma — de franska liljorna i hans fanor. Moder Maria Maddalena spådde att när liljorna blommade, skulle Pico della Mirandola dö. Och se — nu är han det!

Pratande och förundrande sig försvunno de och knappt hade de stängt dörren, förrän Camilla Ruscellai stapplande reste sig. Sakta, bäfvande böjde hon sig för en sekund öfver den döde och såg in i hans ansikte, som tycktes småle. Då hon reste sig igen, voro hennes ögon så tomma, släckta på allt ljus och inåtvända, som om hon aldrig mer i lifvet ville skåda annat än denna sista syn. Hon höljde sig stilla i sitt dok och gick vacklande bort och intet är mer att säga om henne — sin själ hade hon redan lämnat här för allid.

Tystnaden härskade åter i tomheten — det tomma rummet, den döda kroppens tomhet.

Pellerins Väst-Margarin

ersätter det finaste mejerismör.

Bästa, drygaste och hållbaraste fabrikatet.

— Nej, nej, Hilda, det blir aldrig bra mera — aldrig, aldrig!

Ja, det var ingen rolig historia.

Men i konsulns våning fortsattes auktionen med all fart. Herr Nyberg, som alltid förrätade auktionerna, var en stor och tjock karl med röda prickar öfver hela ansiktet. Nu hade han tagit af sig i skjortärmarna, ty det var en mycket varm dag.

Konsuln stod i ett hörn ensam för sig och följde auktionen med nervösa blickar.

De hade haft två mycket vackra parad-sängar af mahögn och valnöt. Herr Nyberg antog, att man borde få två hundra för dem. Men ingen bjöd.

— Åh, det var strunt! tyckte herr Nyberg. Om igen. Herregud, tvåhundra riksdaler är ju rena rampriset!

Då bjöd någon etthundrafemtio.

— Åh ja, mera kan ni! envisades herr Nyberg. Jag svarar för sängarna, dom är lika ärbara som min salig mamma.

Konsuln blef askgrå i ansiktet och fick stora svettpärlor på pannan. Men herr Nyberg märkte ingenting. Han bara torkade sig om halsen med sina stora, smutsiga näsduk.

— Tvåhundra kronor! skrek han. Tvåhundra — hvem bjuder tvåhundra kronor för två bröllopsängar?

Det blef alldeles tyst i rummet, en mycket obehaglig tystnad, och man märkte, att konsuln hade försvunnit från sin plats borta vid dörren.

— Det var märkvärdigt hvad här vardt tyst, menade herr Nyberg.

— Ja, ni borde veta skäms, fölp! sade en gammal fin herre.

Herr Nyberg bara gapade. Han förstod inte ett dugg — och det var kanske det allra sorgligaste med honom.

Men de andra pojkarna hade sett konsuln gå ned i Järnvägsparken och sätta sig längst in i en berså, där ingen skulle se honom. Och rätt hvad det var hade han borrat hufvudet djupt ned i händerna och gråtit, bara gråtit... En polis hade hört honom och gått fram för att se hvad det var. Men det var en mycket präktig polis, och när han fann konsuln sitta där och gråta, drog han sig diskret undan och såg efter, så att ingen skulle komma och störa honom.

Åh, det finns så många goda människor! På eftermiddagen kom konsuln hem och hämtade konsulinnan. Jag tyckte, att han hade blifvit tio år äldre, sedan jag såg honom sist.

Han tryckte min mors hand och tackade henne vänligt.

— Men det blir visst aldrig bra mera, sade han. Och det var alldeles som om gråten ville öfverväldiga honom igen.

Men mamma sade bara:

— Jo, konsuln, nu först blir det riktigt bra!

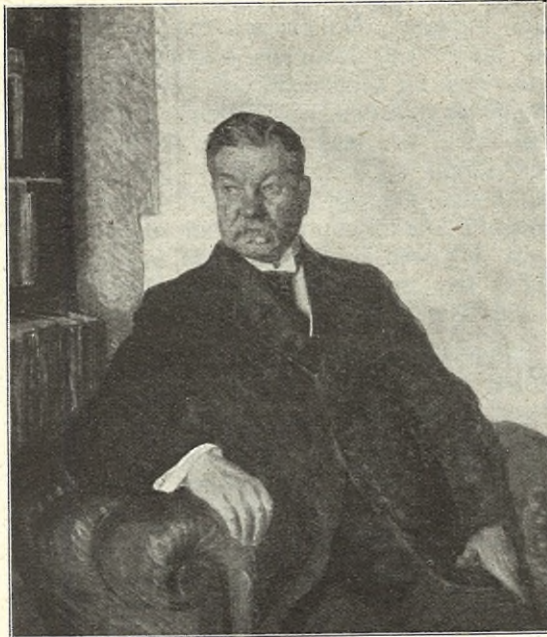
II.

När midsommarhelgen var öfver, flyttade konsulns upp i en lägenhet i femte våningen. Den var inte stor, bara två rum och kök. Men de fingo lof att reda sig ändå. Och det gjorde de också!

Ty nu börjar historien bli roligare.

Konsulinnan skötte själf hushållet, hvilket nog kostade på. Men de hade endast råd att hålla sig med en liten billig flicka från Södermalm, som sof hemma hos sina föräldrar och bara hjälpte konsulinnan de arbetsammaste timmarna på dagen.

Konsuln hade fått plats hos Aktiebolaget Kullagret, där han skötte utrikeskorrespondensen. Ty han hade egentligen en hel del färdigheter. Dessutom var han fortfarande vice konsul för en af de sydamerikanska republikerna. Och en sådan sak är alltid af en

Professor Johan Vising.

Oljemålning af Fritz Lindström.

ROFESSORN I ROMANSKA SPRÅK vid Göteborgs högskola, Johan Vising, har i dagarna fyllt 60 år, hvarvid bland de talrika hyllningarne för den framstående vetenskapsmannen och läraren äfven ingick affäckandet af hans af konstnären Fritz Lindström utförda porträtt, som nu pryder högskolans rektorsrum.

Professor Vising är en af den romanska filologiens allra yppersta utöfvare i vårt land, säger en hans biograf och tillägger att han utom det rent lingvistiska arbetet äfven behandlat språkvetenskapens olika grenar med mångsidighet, lärdom och idérikedom. Genomgående för hans rika författarproduktion är dragningen mot det kulturhistoriska studiet och den estetiska litteraturen. Han har gifvit den svenska allmänheten intressanta och välskrifna framställningar af Rolandssången och den provencalska trubadurdiktningen, liksom han är författare till den enda moderna Dantemonografi, som vi äga på svenska.

viss betydelse. Inte minst i den stad, dit konsuln fått sin verksamhet förlagd.

Konsuln var äldst på kontoret. Till en början föreföll honom denna omständighet mycket nedslående. Det var alldeles, som om han med ens hade blifvit degraderad och fått börja om från början. Men redan efter ett par veckor var det helt annorlunda. Konsuln hade kommit underfund med, att de unga herrarne på kontoret egentligen voro mycket präktiga unga människor. De hälsade artigt, när han kom på morgonen, och störde honom aldrig på hans rum. De voro veritabla gentleman, menade konsuln. Dessutom hade de aldrig frågat honom, om han ville bli medlem af kontoristföreningen, hvilken han den första tiden gått och ängslats för!

Han fick alltså ett behof att närma sig sina yngre kamrater, och en dag föreslog han dem att äta middag tillsammans ute. På detta sätt blefvo de snart intima vänner — utan att därför gå hvarandra alltför nära in på lifvet.

Konsuln var nu fyrtiofem år gammal, men umgängel med de andra kom honom att känna sig tio år yngre. Hvilket också kunde behövas för att han skulle komma i jämvikt, ty han hade åldrats betydligt under de svåra junidagarna.

Jag tror aldrig, att han hade älskat konsulinnan förut. Men ingen kunde säga annat än att han gjorde det nu. På kvällarna gingo de ofta ut tillsammans på någon restaurang

och hörde på musiken. Det var alldeles som om de varit nygifva och ännu inte hunnit riktigt öfver smekmånaden. Ingen människa i världen tänkte mera på fröken Jeanette. Det var bara skandalidningen, som kunde tala om att hon blifvit omhändertagen af en häradshöfding i Malmö.

De unga herrarne på kontoret hade emellertid haft en segelbåt tillsammans öfver sommaren. Och en dag knackade de på konsulns dörr och frågade, om han hade något emot att följa med på en segeltur utåt Kringelfjärden öfver söndagen. Det började lida mot hösten och man kunde aldrig veta hur många vackra dagar, man kunde ha kvar den sommaren.

Nej, det var sant. Konsuln följde med.

III.

Men tiden gick. Den riktigt flög bort, tyckte konsuln, som dock hann med en hel del saker.

Man hade alldeles missuppfattat honom, om man trodde, att det varit hans mening att slå sig till ro som korrespondent på Kullagret. Han var dock ingen gubbe, och den rekreation, som den lugna tjänstgöringen på kontoret egentligen varit, hade gett honom tillbaka tron på sig själf.

På posten förvånade man sig öfver den omfattning hans privatkorrespondens började taga. På sätt och vis var det ju inte direkt frågan om att börja om alldeles från början för honom. Han hade förbindelser med utlandets förnämsta banknamn, och ett par gånger i månaden brukade han resa in till hufvudstaden — men det var ingen som talade om, att det möjligen kunde vara för att träffa fröken Jeanette.

Konsuln hade slagit sig på trävaror och börjat experimentera i grufvor i Dalarna. Och en dag på vårvintern fick man veta, att han nästan köpt igen aktiemajoriteten i Hamburgerångaren.

Emellertid hade man kommit ett stycke fram i maj. Men ännu låg isen fast i hamnen ända från "Finska viken" och ut till Daghallans slocknade fyröga. Snön hade smält bort i bergen, och sofforna hade flyttats ut i Esplanaden. Men utanför isen låg Hamburgerångaren och väntade på att isen skulle gå opp. Det tycktes, som om det aldrig ville bli sommar detta underliga år!

Just då brann utställningen i Frankfurt, och Kvadratenborgs sågverk fick order att leverera virke till de nya hallarna. Per genast!

Kvadratenborg låg just då inne med virke för mångdubbla leveranser. Men hvad skulle man göra, när isen håller att gå på ända ut till Raholmen och Alnölandet? Disponenten vände sig i sin nöd till konsuln.

— Du får lof att hjälpa oss, sade han. "Lilly" måste vara i Kvadratenborg före söndagen!

Och nu var det snart torsdag kväll.

— Måste? sade konsuln. Vet du inte, att man kan köra med häst och släde nästan ut till hafsbandet. Det är sex tum vid Draghällan — och hör sen!

Nu var det ju visserligen bara två, men man var väl affärsman.

— I hvad fall som helst blir det en dyr historia, tillade konsuln.

— Dyr, dyr, hvem tusan bryr sig om hvad det kostar! skrek disponenten. Bara vi ha "Lilly" i Kvadratenborg innan solen går opp på söndag morgon! Kvadratenborg får inte klicka på några leveranser! Nä!

Åhå, låter det så, tänkte konsuln och smällde med linjalen.

IV.

Men i Gnarp låg "Bore", som på den tiden ännu var Norrlands starkaste bogserare.

Kaptenen gick omkring och svor för sig själf, ty han hade satt sig på en nymålad reling så att han var alldeles svart bak. Och när han kom åt byxorna, blef han svart om fingrarna och svart i ansiktet och svart öfverallt!

Fy tusan!

Fast nog blef det en vacker skuta, han kom att få till sommaren. Målarna sprungo fram och tillbaka, och för hvar dag som gick, blef det alltmera klart, hvilka stora trollkarlar de egentligen voro.

Nu stod emellertid solen på väg till västers skogar. Det var torsdag och klockan var fyra.

Då kom en karl luffande från Gnarps proviantförening och hojade åt kaptenen, som stod och tvättade sig med Pellerins margarin och terpentin.

Det var telefon.

Konsuln hade ringt efter "Bore" på tio håll, innan han fann honom i Gnarp. Och nu skulle kaptenen vara så hjärtinnerligt hygglig och sticka i väg norröfver för att hjälpa in "Lilly" till Kvadratenborg.

— Ja, men i herre jösse namn! menade kaptenen.

Och så strök han sig öfver pannan, så att han blef om möjligt ännu svartare och sken som en sol.

— Men direktören, snälla goa konsuln, tänk på direktören! skrek skepparen.

— Kära kaptén, sade konsuln, var nu så hjärtinnerligt snäll och stå inte och prata, utan sätt han bara sin maskin i gång, så får jag väl lof att klara upp direktören åt honom. Här blir molkom! Och så tar vi oss en stor sup tillsammans, om kaptén klarar sig riktigt bra till söndan!

Kaptén stod kvar med luren fastklubbad vid högra handen. Du milde gud, hur skulle detta sluta?

Så larfvade han ner till bryggan, svart och grann. "Här blir molkom", tänkte gubben. Det var tydligt, att man fick lof att göra något åt saken i alla fulla fall.

Femton minuter senare var eldaren i full färd med att långa ombord kol, och restauratrisen, som varit hemma hos sin gamla mamma, kom springande, andfådd och och förvånad! Hvad i Herrans eviga namn stod väl på? Det såg verkligen ut, som om det skulle bli resa af.

— Jojomensan! sade kaptenen och nöp restauratrisen i kinden, så att hon fick ett svart märke efter det. Ditåt lutar det, min nådiga!

Minuterna gingo. Målarna skickades hem med sina pytsar och penslar.

— Vi kommer igen om måndag, sade skepparen.

Klockan blef fem. Då kommenderade gubben loss — loss föröfver, loss akteröfver, loss öfverallt! — och halfva Gnarp stod på kajen och gapade.

Det var en högst

gudomlig syn, när "Bore" ångade ut! På ena sidan lyste den skinande svart, men på den andra hade målaren bara hunnit lägga på bottenfärgen. Och den var skrikande röd. Dessutom var kajutan endast spacklad.

Men kaptenen märkte ingenting. Han var svart som sorgen, men i sitt sinne var han sjungande glad. Ty han hade inte stått vid en ratt på mången god dag.

— Full fart! skrek han åt maskinisten. Full fart för hundra gubbar!

Bakom dem låg Gnarp och gapade af förvåning, medan "Bore" sköt fart genom sjö-jan, som gurglade i lä och lovalt.

"Här blir molkom", tänkte kaptenen.

I väster stod solen härlig och grann. Nu kom det en körare utifrån sjön, så att kaptenen måste slå upp kragen. Och snart voro de ute på Bottniska viken, där hafvet gick högt med skummiga gäss på vågkammarna.

V.

Precis klockan tre på söndagmorgonen gick "Lilly" in till hamnpiren vid Kvadratenborg.

Sjåaregänget, som redan stod i land och väntade, svängde med mössorna och ropade hurra!

Men därinne sof ännu staden sin ljufva sömn, och ingen människa visste något, förrän klockan blef åtta, och salutén dånade från Norra stadsberget, där Vattenledningsborgen simmade i krutrök. Då gnuggade man sig i ögonen och rullade upp gardinen. Hurra! Ty nu var vintern slut, och sommarn kunde börja när som helst. I en fart var hela borgerskapet i kläderna och på språngmarsch ned till hamnen, där "Bore" låg vid lyftkranen med flaggspelet uppe.

Ty på morgonsidan hade kaptenen och konsuln tagit sig en stor tuting och föresatt sig att göra de sista 400 meterna från Kvadratenborgs hamnpir till kajosen vid stora lyftkranen.

Och nu var denna härliga föresats fullkomnad.

Nu låg som sagt "Bore" med flaggspelet uppe, och i sin lucka stod restauratrisen blå-näst och lät sig beskådas i sin yppighet. Annars var ju båten inte så värst fager att skåda uppå!

Men det var dock en styf båt, tyckte poj-karna.

På detta sätt voro alla människor glada. Sjåarna voro glada på sitt sätt, skärgårds-kaptenerna på sitt och disponenten på Kvadratenborg var glad på sitt sätt. Men allra gladast var dock konsuln, som satt i sin enkla våning och gjorde ett öfverslag hvad denna enkla och oväntade affär hade gjort bolaget på ett bräde.

Och ännu gladare blef han säkert, då han fick höra, att disponenten i öfversvallande glädje på kvällen förtärde en myckenhet punsch på stadshuset och gick omkring och gaf sig tusan på, att konsuln kunde göra hvad som helst.

— Absolutent! sade disponenten.

VI.

Efter en vecka knackade emellertid konsuln på hos herr Beronius. Han hade hyreskontraktet med sig, men såg för öfrigt ej så värst ledsen ut.

— Hvad nu då, konsuln tänker väl inte flytta? sade herr Beronius.

Jo, han hade verkligen haft sina funderingar däråt, tyckte konsuln.

Herr Beronius var iklädd en mer än lång nattrock. Han drog djupa bloss på sin stora pipa och mätte golfvet med stora steg.

— Ja, men hvad i Herrans namn är det konsuln har att anmärka på? sade han. Är det redaktören, som kommer hem sent om nätterna och bråkar i trapporna? Eller är det...

— Nej, för allt i världen det var ingen fara, sade konsuln. Men det började bli en smula trångt. Och så fick man ju lof att bo litet mera representativt, då man i alla fall hade

aktiemajoriteten i en hamburgerångare, som gick på Hamburg — så godt som.

— Jaha visst, ja! tyckte herr Beronius. Ja, det är ju alldeles naturligt förstås. Men det smärtar mig, det smärtar mig alldeles ofantligt, skall jag säga konsuln!

Herr Beronius var tydligen inte på godt humör. (Mamma brukade också säga, att hans mage krångrlade, hvilket berodde på, att hon trodde att han skulle dö, om han inte fick åtta tutingar om dagen).

— A la bonheur! sade han. Då förs man kanske fråga, hur många rum konsuln egentligen behagar. Sex, sju, åtta, nio? Jungfrukammare, badrum, dusch, gas i köket eller W. C. i våninggen eller hvad?

Herr Beronius

Svenska sjukvårdsexpeditionen till Österrike,

om hvars organisation förut notifierats i pressen, afreste häromdagen från Malmö till Wien, och togs strax före afresan, för Lidun's räkning, ofvanstående gruppbild af deltagarna. Rörande expeditionen har dr Fritz Bauer, Malmö sjukhus' öfverläkare och sjukvårdsexpeditionens ledare och chef, meddelat, att det österrikiska krigsministeriet ställt ett reserovsjukhus i Wien om 400 sängar till de svenska läkarnes uteslutande förfogande. Deltagarna, räknade från vänster till höger å gruppbilden, äro: 1. Doktor Stellan Holmgren, Norrköping. 2. Med. D:r Gustaf Petrén, docent i kir. vid Lunds univ., 3. Ceolina Svensson, 4. Hedvig Skogström, 5. Sofia Sjöström, 6. Edda Rosendahl, 7. Florence Sandahl, 8. Ann Mari Holmberg, 9. Elisabeth Lind, 10. Ellen Nilsson, 11. Elisabeth Hjertmann, 12. Signe Hammarskiöld, 13. Märta Brandberg, 14. Elisabeth Trädgårdh, 15. Med. D:r Fritz Bauer, öfverläk. vid Malmö Allm. Sjukhus, 16. Med. D:r K. K. Giertz, lasarettsläkare, Umeå. — R. Küller foto.

NORSKA TAFLOR I GÖTEBORG

EN NORSKA KONSTEN GÖR f. n. visit i Göteborg — inom Valands murar träffar besökaren densamma, till ett antal af 150 dukar eller mer.

Man kan naturligtvis ha olika meningar om norskt måleri, likaså tycka att med undantag af det eller det namnet står den norska konsten just nu ej så synnerligen högt. Men ingen kan gärna undgå att känna detta något, en fläkt af styrka, af målarglädje och oförtröttad sträfvan att lösa en uppgift, som karaktäriserar vårt västra grannlands konst. De norska målarna syssla i sitt måleri mera med människor än med landskap — alldeles tvärt emot hvad svenskarne numera göra.

Det kan ju ej hjälpas, det blir i längden af större intresse att fördjupa sig i figurala kompositioner än i en skogstjärn, en floddal, en ängsbacke eller hvad de olika landskapsmotiven bestå af, som vi här hemma möta på utställningarna. Därför är det uppriskande för känsla och

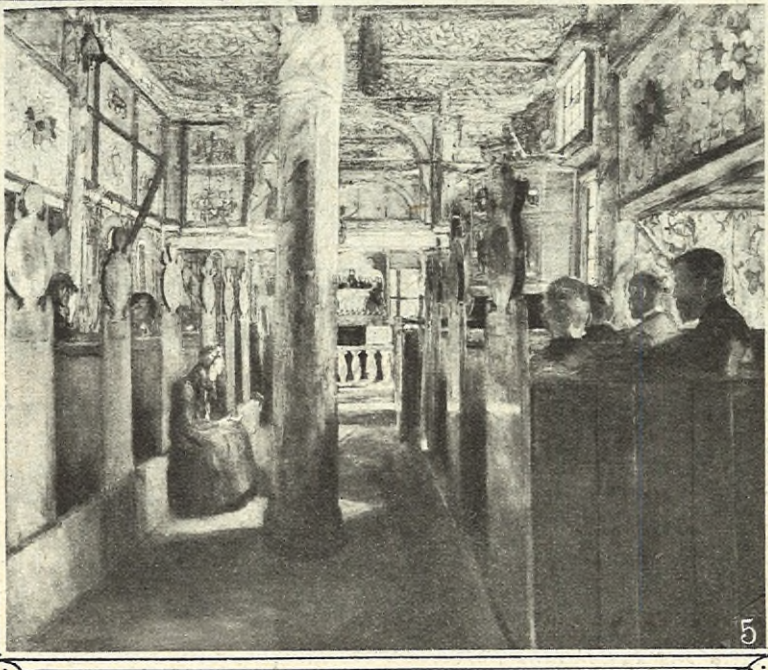

de äro i jämförelse med de äldre, mogna konstnärerna, hvilka blifvit så på efterkälken, att de ännu följa en mera sansad och harmonisk skapardrift. Det är inte utan att själfva Edward Munch förefaller försvunnet bredvid deras penselsaltomortaler.

Någon stor konstepok är f. n. icke att finna i något af de tre nordiska länderna. Målarna, liksom författarne, sakna den stora ingifvelsen, de befruktade idéerna. Men jämnstrukenheten torde också ha sin mission att fylla, den är mellanledet mellan två nyskapande skiften, pausen, under hvilken människorna skola hinna tillgodogöra sig det ursprungliga i ett nyss tilländalupet konstskede och bereda sig att mottaga det kommande. Det är åtminstone en teori, lämplig att taga till, då misströstan om en ny konstens fruktbarhet vill vinna insteg i våra sinnen och intala oss att det bästa redan har sagts, målaits eller skulpterats. Hvad som kommer efter är uteslutande syndafloren — och en mycket grumlig syndafloed! Den nu pågående utställningen

blick att träffa på en sådan duk som Otto Valstads färgklara dubbelporätt af en advokat och hans son eller Harriet Backers interiör, "Opdal Kyrke", där den stilla andaktsstämningen sväfvor som en lätt rökelse under det åldriga templets hvalfnigar. — Hvarje tid har sina ytterlighetsmän på alla områden af odling och den bildande konsten inte minst. De norska färgradikalerna förfoga öfver en egen liten sal på Valand, i hvilken de visa både hvad de vilja och hvad — de inte kunna. Det faller af sig själfvt att de tillåtit sig det yttersta för att framhäfva hvilka tusans karlar

kan i viss mån sägas vara en genklang från norrmännens med större och kraftigare helhetsverkan anordnade exposé af färgkonst på den allmänna norska utställningen i Kristiania i somras — här har ett och annat kommit med, som hellre bort stanna hemma i ateljén, och andra konstnärer, hvilka bort ifrågakomma, saknas. Men likafullt är utställningen intressväckande som exponent för norsk nutidskonst af olika riktningar. Och den får dessutom betraktas som ett bidrag till den gransämja, hvilken nu håller på att växa ut mellan de forna brödrarfolken. Den kommer inte en dag för tidigt.

1. Otto Valstad: Advokaten och hans son. 2. Halfdan Ström: På balkongen. 3. Öfverst: Olaf Wold-Torne: Junidag. Nederst: Severin Grande:

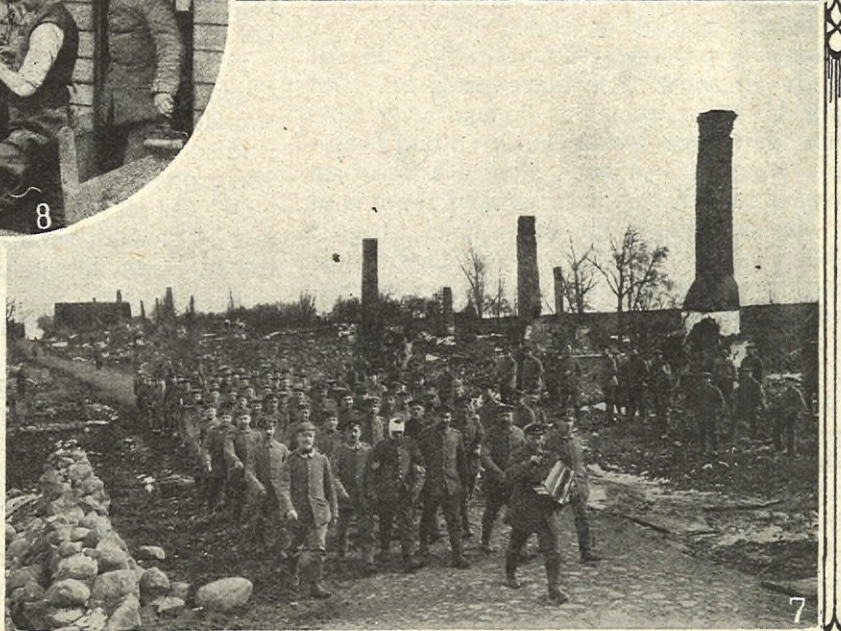
Unge piker. 4. Henrik Sörensen: Porträtt af min hustru. 5. Harriet Backer: Opdal Kyrke. Anna Backlund foto.

FRÅN ÖSTAN

OCH VÄSTAN

1. Ett parti schack under vapenvilan. 2. Kommandanten å fästningen Przemysl, general von Kusmanek, som efter flera månaders tappert motstånd nödgades kapitulera och öfverlämna fästningen åt ryssarne på grund af livsmedelsbrist. 3. En rakstuga i fria luften. 4. Tyska soldater som trädgårdsmästare i fiendeland. 5. Tyska landstormsmän intagande middag i sitt kvarter på ostpreussiska-ryska gränsen. 6. Hufvudgatan i byn Polna i Ryssland, besatt af tyskarne. 7. Ryska byn Janowo, från hvilken ryssarne flytt, efter att i grund ha förstört densamma. 8. En soldattidnings sätter i och tryckeri i Argonneskogen. 1-5 Leipziger Presse-Büro. 6, 7. A. Grohs foto.

forkade sig öfver pannan med sin stora näsduk.

Konsuln sade, att han var nöjd med tre rum och kök och jungfrukammare — så länge.

— Bravo! sade herr Beronius. Löjtnanten tre trappor upp ger sig af den första. Det blir precis. Sade jag inte det: jag är säker på att konsuln stannar!

— Men det var ju bara dit jag ville komma, sade konsuln. Fast här kan ju inte tusan få en syl i vädret!

— Kan man inte!

Herr Beronius bara stod och gapade i sin långa nattrock. Så gick han in och hämtade ut sina allra finaste cigarrer.

VII.

Det gick några år. Det kom andra kurser och andra historier, och man började nästan glömma konsulns. Herr Nyberg var död. Han hade hängt sig i Balders hage.

Men konsuln hade sagt upp sin plats på Kullagret och flyttade in i ett eget litet kontor på Sjögatan, där han stod i från morgon till kväll. Han hade lagt gruffyndigheterna i Dalarna på hyllan och fortsatte nu enbart i trä, som tydligen var mera lönande.

Kom man upp till konsulns bostad i Sjögatan 26, kunde man nu återfinna en mångfald af de saker, som gingo under klubban på den sorgliga auktionen för fyra år sedan.

Jag kommer särskildt ihåg en stor dalklocka, som var mycket vacker och hade årtalet 1756 i krångliga siffror under urtaflan. Pappa hade ropat in den på auktionen, och jag minns, att jag sedan försökte att få urverket att gå fortare. Men i stället stannade klockan och stod i precis ett och ett halft år, då den plösligt började gå en natt, utan att någon rört vid den med så mycket som ett lillfinger.

Då kom konsuln hem till oss en dag, som inte skeff på gud vet när, och rätt som det var han saft och språkade med pappa i förmaket, sade han:

— Nej, se en sådan vacker klocka du har, käre bror. Skulle du inte vilja sälja den till mig?

Pappa harsklade sig en smula och sade till oss barn att gå ut i köket och hålla fröken Bergström sällskap. Fröken Bergström var en gammal tant, som var född i samma stad som pappa och alltid kom en gång i månaden och hälsade på för att tala om deras barndomsminnen.

Men dagen därpå kommo ett par karlar och hämtade den gamla klockan, och det blef ett stort tomrum i vrån vid fönstret, där den hade stått. Mamma satte dit en fikus, men de hjälpte just inte mycket.

Konsuln var emellertid outfröttlig, då det gällde att samla ihop hans gamla bo. Det hade blifvit en mani hos honom, sade man. Och det kunde tyckas så, ty en dag berättade man, att han hade skaffat tillbaka en gammal lavoar, som herr Beronius ropat in åt sin hushållerska, som sedan med benäget tillstånd skänkt den till en god vän i Falköping, som tagit den med sig, då hon emigrerade till Chicago, Ill., U. S. A.!

VIII.

Men under allt detta rullade tiden hastigt undan. Och en vacker dag var konsuln uppe hos herr Beronius igen. Det var precis på dagen fem år, sedan konsuln fick den första växeln protesterad. Fem år är ju äfven en tid, och konsuln hade inte undgått att få kännning däraf. Håret hade grånat smått vid tinningarna. Men det var också allt! Annars var han sig lik: samma fasta handslag och samma raka hållning. Det var förresten inte

utan, att han blifvit litet spänstigare på de senaste åren.

— Jojomensan! Nu tänker jag flytta igen! sade konsuln och koxade med ögonen. En trappa till — om det går för sig, förstås?

— Det går som en dans! sade herr Beronius — han var i mycket godt humör. Fyra rum och kök, pigsaw och dusch! — duger det?

— Det blir precis! tyckte konsuln.

Herr Beronius riktigt lyste af välvilja i dag.

— Men så skall vi väl kosta på litet reparationer också, sade han. Ta en cigarr, konsuln, för jesse namn! Det får rum med en i fickan också. Dagen ser ut att bli lång — he! Varsego! Finfina tapeter, nyss hemkomna från Paris — och så säger vi väl ett par änglar i taket i sängkammaren. Paneleradt golf i salongen. Filemang! sa Mobergskan! Dessutom: två nya stanioltaflor i pigförmaket. Primo: "Gud ser allt!" — he! Secundo: någon liten vers, inte alltför lång.

"Klockan är sju,
stig upp, lilla du!
Kuckeliku!"

— Det är allt Farao, hvilka talanger man har! sade herr Beronius och ref sig belåtet i nacken.

Konsuln svarade ingenting. Han hade fått syn på en "Romeo och Julia", som hängt i förmaket, innan den olycksaliga auktionen. Den fick han absolut lof att rädda ur förskingringen!

IX.

Sju år!

Konsuln saft på sitt kontor och tittade i gamla anteckningar. Men det var inte det lilla kontoret på Sjögatan. När man gick fram till fönstret, låg hela fjärden nedanför och badade i solskenet. Och längst inne i ett hörn stack staden fram bakom en lummig udde.

Kontoret låg i ett stort rödt hus med en vördnadsvärd park rundt omkring. På gårdsplanen stod en hög flaggstång, och flagglinan smällde tappert för alla himlens vindar. Men rundt omkring parken gick ett högt staket, och på staketet fanns en grind, och på grinden saft ett anslag:

"Obehöriga äga ej tillträde!"

Ty här tog trädgården vid, lång och stor som en stad för sig.

Arbetarna sprungo barfota fram och tillbaka mellan staplarna. De balanserade på sviktande landgångar med sina bördor af plank och bräder. Men i ett hörn stod en kagge med svagdricka. Och alltsom oftast togo de sig en afstickare dit bort, och satte munnen till sprundet. Ty det var en mycket het dag.

Längre ned mot sjön låg sågen, och röken ringlade sig som en svart orm ur den höga skorstenen.

Ritsch, rrritsch! sade trissorna, när de skuro genom det färska träet.

Det var ett ganska stort sågverk: man höll just på med att sätta in det fjärde paret nya ramar. Och det hade arbetats med dubbla skiff hela våren.

Och nedanför vid hamnpiren lågo fyra stora ångare och lastade på utlandet. Det var först "Lilly", som redan är en gammal bekant. Vidare såg man "Mofala", som hörde hemma i Lübeck, och så var det "Furst Bismarck", som var från Königsberg. Alla dessa ångare förde tysk flagg. Men den fjärde ångaren hette "Kong Christian", och den hade ingen flagg alls, för det var en sabla norrbagge!

Vinscharna gingo så att det skakade i de gamla skrofven. Sjåarna spottade i näfvarna och togo friskare tag. Å hi, å hej! Det dånade från kaphuset, och det smällde i

brädgården, när pojkarna kastade från sig sina bördor.

Detta var Bergvik.

Och uppe på kontoret saft konsuln som sagt och tittade i sina anteckningar. Sju år! Tänk att han höll i hop ännu — det var väl för märkvärdigt! Hvem hade kunnat tänka sig det för sju år sedan, när han saft i Järnvägsparken och grät, han grät som om hjärtat velat brista.

— Ack, du milde Sankte Paulus! suckade han för sig själf.

Men i andra ändan af rummet saft en ung liten fröken och adderade sida upp och sida ned. Och hon spratt till aldeles som ur en dröm.

— Sa lilla dispen något? sade hon.

Ty han var disponert nu.

X.

Arena rullade i väg. Precis tio år på dagen efter den olycksaliga auktionen saft konsuln hos herr Beronius igen och blef bjuden på cigarr.

— Om herr Beronius visste! sade konsuln och blåste ut röken genom näsan. Det är aldeles, som om jag hade varit ute och rest i tio långa år och så med ens vore hemma igen. Rummen som förut: samma sängar, samma bord — lika långt till gatan!

Konsuln gjorde några slag öfver golfvet.

— Men om jag kan förstå, hvad dom hade med den gamla kakelugnen att göra! sade han. Herregud, hela förmaket är ju förstördt!

Det var som förgjort, att man alltid skulle ha något att förarga sig öfver.

Konsuln gick nedför trappan. Hela huset var i uppståndelse — och man komme ihåg, att det var fem våningar högt! Det var så lunda en hel del människor i rörelse. De sprungo omkring som yra höns och det var ett väldigt kacklande: Nu flyttar konsuln igen! Och så repeterade de gamla pigorna den gamla historien för de nya pigorna, som voro nog okunniga att hvarken veta ett dugg om fröken Jeanette eller andra lustbarheter.

Men konsuln hörde ingenting. Han tog trappan i långa skutt, så att rockskörten fladdrade om honom. Och i ett nu var han hemma.

I salongen saft min mor och konsulinnan och talade om gamla minnen.

— Åh, en sådan dag! sade konsuln och slog upp fönstren åt gatan.

— Ja, nu flyttar bestämdt konsuln aldrig mer? sade min mor.

Konsuln stod vid fönstret och sög in den ljumma, friska sommarluften i långa djupa andetag.

— Hvem vet, sade han. Jag har alltid brukat ta en våning i stöten, men nästa gång ser det allt ut, som om jag skulle bli tvungen att hoppa öfver en ändå!

— Herregud, du tänker väl inte bo i matkällaren! sade konsulinnan och skrattade.

— Nej, inte det riktigt — men nära på.

Då gick det som en kall rysning genom min mor och konsulinnan.

— Fy, så du pratar! sade konsulinnan.

Men i detsamma var klockan tre, och då stack göken ut hufvudet ur den gamla väggklockan och gol tre gånger: Kuckeliku — kuckeliku — kuckeliku.

Och då tog konsuln sin fru om lifvet och kysste henne midt på munnen.

Men nere på gatan stod den gamle lektor Nicklasson och såg genom fönstret, hur konsuln kysste konsulinnan däruppe. Och då svängde han med sin gamla hatt och ropade med hög röst:

— Å hej! — en gång till!

Och då gjorde de det.

Gif åt Polen!

U GRYR SVERIGES FAGRA VÄR; än en gång är det oss förunnadt att gå ut ur våra bevarade hem och se en vän natur kläda sig i grönska och blommor, att känna föryngningens luft smeka våra kinder och syrsätta vårt blod med ny lifskraft. När den förra vårljusningen steg öfver Europa, existerade ännu de tusen sinom tusen hem, som nu ligga jämnade med jorden medan deras utblottade och förtviflade invånare irra omkring i skogar och på fält eller föra en dyster fillvaro som flyktingar i främmande land. Det har nu blifvit oss till fullt bekant hur Polen f. n. är det rike, som i hög grad kräfver världens medkänsla. Låt oss därför tänka på dess namnlösa lidanden och göra hvad vi kunna för att lindra dem, vi, som ännu äga den oförtjänta lyckan att stå utanför kriget, vi, som besitta allt hvad Polens oförskyldt slagna folk saknar! — Våra i ett par föregående nummer utfärdade upprop till penninginsamling för polackerna ha lifligt hörsammats, men behofven äro så stora och många, att offervilligheten måste tagas i anspråk så långt möjligt är. Vi upprepa därför: gif af godt hjärta, du som lefver i fredens oskaffbara hägn, och gif snart! —

Ytterligare några listor för bidragsinsamling ha utlagts på följande platser, N. J. Gumperts bokhandel, Göteborg, Allmänna tidningskontoret,

Uppsala, samt hos pastor P. V. Ahlberg, Näs, Ålsta, (Jämtland).

På Iduns egen lista ha hittills följande bidrag influtit:

Selma Lagerlöf 100: —, F. & N. S. 50: —, J. O. Gbg 5: —, T-i 2 —, Gunhild L-g, Karlstad 5: —, A. R. Gbg 10: —, S. Favre 2: —, H. S. Borås 2: —, A. D-g, Norrköping 2: —, "Okänd" 1: —, Laura Tillberg, Falsterbo bruk 10: —, T. S. Sthlm 5: —, E. Bqt, Sthlm 1: —, Två små flickor i Härjedalen 2: —, A. H. A., Askersund 10: —, D:r V. Stålberg, Jönköping 15: —, "A. R." 5: —, Maria & Anna, Mariestad 10: —, Gurli Lindberg, Södertelje 10: —, Fru Karin Lilja, Ramlösa Brunn 10: —, Fru Olga Wennerberg, Köpenhamn 100: —, E. & V. Andersson, Säter 5: —, B. & J. i Wbg 5: —, "W." 5: —, Fru S. A. Fbg 10: —, R. & E. Höglund, Trollhättan 10: —, H. B. & M. B., Bollnäs 5: —, Grefve Georg von Rosen 30: —, Andrea Butenschön, Kristiania 10: —, E. T. 10: —, Ankefru Yhlen, Jönköping 5: —, Albom, Jönköping 10: —, "J. C., Djursholm 10: —, L., Sthlm 5: —, A. U., Sthlm 2: —, Familjen Pål Anders Anderslöf 5: —, Fru Bünger, Alfvesta 7: —, E. R., Orsa 10: —, E. Gordon, Östersund 20: —, Baron o. Friherrinnan Gustaf Armfelt, Kulla 10: —, Fru S. Bostrom, Sthlm 15: —, A. M. Holmgren 10: —, Okänd gifvarinna 10: —, Fru Marika Sjörnstedt 15: —, T. Kjellberg, Frejg. 69, Sthlm 15: —, S. L., Sthlm 20: —, Dalkullan 1: —, N. N., Göteborg 10: —, E. H. & S. B., Hogstad 15: —, En fattig flicka 1: —, Skåne 1915 50: —, H. N. o. A. N., Flyinge 3: —, S-r K-n A-a, Göteborg 20: —, Friherrinnan Lotten Armfelt, Kulla, Odensviholm 5: —, Summa Kr. 721: —.

ET ISLÄNSKA DRAMAT "HADDA Padda" af Gudmunder Kamban är för länge sedan försvunnet från Dramatiska teaterns program, det upplefde tre eller fyra föreställningar och är nu troligen så bortglömdt som om aldrig dess unge, förhoppningsfulla författare premiärkvällen suttit i direktörslogen och njutit af sin illusoriska diktarära. Ett är visst: en isländsk teaterskribent får skriva hvad skräp som hälsat, det mottages och spelas, likafullt på vår främsta falscen — men hade Hadda Padda varit af svenskt ursprung, skulle stycket obarmhärtigt ha refuserats, och det med all rätt.

Emellertid har Folkteatern gjort ett bättre val i John Galsworthys komedi "Silfverasken", hvars sociala patos äger en inre styrka, som griper och bränner sig fast i minnet. Den gamla historien om lagens olika tillämpning på samma rättsfall, beroende på huruvida den skyldige tillhör en högre eller lägre samhällsklass, har af diktaren behandlats med omöjlig skärpa i figurteckningen och utan allt tendentiöst predikande. Det är själfva lifvet, som lyfts in på scentiljorna, ett krasst litsafsniitt onekligen, men den hänsynslösa ärligheten i själfva sättet att måla ger skildringen dess värde. Spelet är i hufvuduppgifterna, den arbetslöse kroppsarbetaren och hans tåliga, milda hustru, utmärkt. Det är herr Eugen Nilsson och fröken Tollie Zellman, som innestå för dessa folkningar, och båda ådagalägga en artistisk sans och mognad, som förtjäna uppriktigt beröm. Herr Hedlund, kapitalets representant, går godt in i ensemblen, men hans son, läfvingen Jack, har en alldeles missvisande framställare i herr Johnny Björkman.

På Svenska teatern söker den gamle Feydeau-farsen, "Damen från nattkaféet", konkurrera med de i sin stigande glans allt farligare värvällarne. Fröken Hilda Borgströms spirituella konstnärsskap räddar nog åtskilligt af det uttröskade styckets galenskaper från att falla in i det vulgära; men det kan i alla fall ej hjälpas att hela denna tramsa af en gång skraffretande situationer nu har något förlegat öfver sig. Det medför en viss risk att hänga ut gamla gycklarkostymer till vädring i vårsolen.

En uppläsning af herr Oscar Bäckström härom kvällen i Musikaliska akademien faller under de oblandadt angenäma nöjenas rubrik. Herr B. är ingen raffinerad recitator, utan snarare en gemytlig berättare; man kommer att tänka på en jovialisk gammal herre, som sitter mellan skål och vägg och "drar" historier för några vänner. Strindbergs sommarglada och vågsorlande skildring ur "Trefaldighetsnatten", August Blanchés muntra järnkrämaren och ett par Engström-bitar lågo bäst för konstnärens kynne och eröfrade också det varmaste bifallet.

ARIEL.

Vegaminnenet

högtidlighölls föregående lördag, Vegadagen, af Svenska sällskapet för antropologi och geografi med en ståtlig minnesfest å Musikaliska Akademien. 35 år hade nämligen då förflutit sedan Vegas af världsrykte omstrålade vetenskapliga färd fullbordades och hvars slutpunkt var Vegas uppsegling på Stockholms ström den 24 april 1880. Minnesfesten, hvilken illustrerades af föredrag af framstående vetenskapsmän samt af utdelningen af Vegamedaljen till personer, som särskildt utmärkt sig inom den geografiska forskningen, bevisades af konungen och andra af det kungliga husets medlemmar samt framskjutna representanter för vår vetenskapliga värld m. fl. Efter sammankomsten gafs bankett för Vegamännen å Grand Hotell. De i högtidligheten deltagande Vegamännen äro afbildade här ofvan och bestå räknade från vänster, sittande: byråchefen Oscar Nordqvist, kommandörkapten E. Bruswitz och amiral Palander; stående: förre båtsmannen P. O. Järte, båtsmanskorporalen Karl Ljungström, timmermannen Sven Andersson, professor Ernst Almquist, flaggunderofficeren Otto W. Hansson och norske fångstmannen, numera tulluppsyningsmannen P. Siversen. Atelier Florman foto.

Iduns litterära pristävling.

Redaktionen anhåller vördsamt, att de täflande författarne ville, så vidt det låter sig göra, insända maskinskrifna täflingsmanuskript för att därigenom underlätta granskningsarbetet för prisdomarne. Tiden för täflingskrifters inlämnande utgår den 31 nästkommande maj.

IDUNS REDAKTION.

CLOETTAS GULD-CACAO
i vidstående förpackning
säljes öfverallt
1 HEKTO 45 ÖRE

Förnämsta vita stångväl är **Äkta Balsamiska Barnängens Aseptintvål**
OBS. Björnstämpeln!

EDV. NERLIEN, A.-B.

STOCKHOLM - - LUND
Sveriges bäst sorterade fotografiska affär.
Bästa inköpskälla för fotografer och amatörer.

Skönhetsmedlet funnet!

Ingen behöfver längre vara ful, då F. Paulis Liljemjölkrème gör alla ansikten vackra genom att förläna dem en underbart vacker hy. Narighet, finnar, rynkor m. m. försvinna på kort tid, den mest sönderspruckna och sträfvna hud blir sammetslen och mjuk och de rödaste händer blifva hvita vid daglig användning af F. Paulis Äkta Liljemjölkrème.

Försök Stekt gröt af SVALÖFS snabbkokande KORNFLINGOR!

KÖKSALMANACK
Redigerad af **ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND.**
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskur i Stockholm.
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 2-8 maj 1915.
SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; å-la-daube på gris med skarpas; mjölk; kaffe eller te med hvetekeglor. Middag: Nässelkål med förlorade ägg; gädda å la maitre d'hôtel med pressad potatis; iduntårta med vispad grädda.
MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; ägg i låda med ansjovis; kaffe eller te. Middag: Hachékotletter med stufvade morötter; sviskonoppa med skorpor.
TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; pannbiff med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Stekt slätvar med potatismos; mannagrynspudding med sylt.
ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling; fiskstufning i snäckor (rester från tisdag); mjölk; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Kroketter af ägg med stufvad spenat; blåbärsoppa med vispad grädda och grahamsskorpor.

SIDENHUSET Stockholm. Regeringsg. 32. Detalj & Engros.
Damernas parad.
År Skandinaviens största firma för **Sidenvaror, Sammet, Spetsar, Band, Ylle- och Bomullstyger,**
Damunderkläder linare Tricotage, Handskar.
P. D-Korsetter, Damkonfektion, alla slag.
Landets största detalj-Damskrädderi.
Lyxbeställningsafd. 2 fr. upp. Populäraafd. 1 fr.
Profver & kostnadsförslag franco.
Priserna erkändt lägre än i utlandets Sidenhus.

och då det kallnat skäres det i jämna bitar. Spadet får koka med kaffläggen tills det blir omkr. 1 lit. silas och får kallna; allt fett borttages noga.

Geleéet beredes på följande sätt: Buljongen hälls i en kastrull tillika med det sköljda gelatinet och de med vattnet lätt uppslagna äggvittorna, blandade med de krossade äggskalerna. Blandningen får under vispning ett godt uppkok, locket lägges på kastrullen, som lyftes från elden och får stå vid sidan af spisen omkr. 15 min. Buljongen silas då genom en i hett vatten urvriden silduk eller servett. Om det första, som rinner igenom, ej är klart, hälls det åter i silduken. Detta upprepas, tills geleéet är fullständigt klart och, när det är kallt, tillsättes ättikan. Litet af det klara geleéet hälls på botten af en vattensköljd, vacker å-la-daubeform och ställes på is att stelna. Botten garneras därefter med det härdkokta ägget och rödbetan, skurna i vackra figurer, samt persiljan. Garneringen begytnes med några droppar af det klara geleéet, som får stelna, så att garneringen ej rubbas, då köttet lägges i. De vackraste bitarna lägges i botten och på sidorna, formen fylls med det öfriga köttet och resten af geleéet hälls öfver. Å-la-dauben ställes på kallt ställe att stelna. Ställes upp och garneras med rödbetor, ägg och persilja. Serveras till smörgåsbordet.

Nässelkål (f. 6 pers.). 2 1/2-3 lit. späda, färska nässlor, 3 lit. vatten, 1 msk. salt (till förvälling). 1 liten knippa gräslök, 1 handfull körfvel eller 1/2 tsk. finstött fänkål, 2 msk. smör (40 gr.), 4 msk mjöl (40 gr.), 2 liter efterbuljong, salt, smör, hvitpeppar, 1 tsk. kallt smör.
Beredning: Nässlorna rensas och sköljas ytterst väl. De förvällas 15 min., läggs på sikt, spolats med kallt vatten och får rinna af väl. Körfveln och gräslöken rensas, sköljas, vridas i en duk och hackas fint tillsammans med nässlorna, hvarefter de passeras genom sikt. — smör, nässlor och mjöl fräses 5 min., den kokande buljongen spädes på, litet i sänder, och kålen får koka med springa på locket omkr. 1/2 tim. Den afsmakas noga med kryddorna (med fänkålen, om körfvel saknas) och serveras med queneller af fiskfärs, förlorade ägg eller äggkuler. — Konserverade nässlor kunna med fördel användas.

Gädda å la maitre d'hôtel (f. 6 pers.). 3 gäddor på 425 gr. stycket, 3 tsk. salt (15 gr.), 3 1/2 msk. smör (70 gr.), 3 ark hvitt papper.

Maitre d'hôtel-smör: 1 liten knippa persilja, 1 hg. smör, 1 tsk. citronsaft, 1/4 tsk. hvitpeppar.
Beredning: Gäddorna fjällas, rensas, sköljas; hufvudet får sitta kvar men befrias från gälarna. De ingnidras med saltet och får ligga 1 tim., hvarefter de torkas väl. Pappersarken klippas aflånga och smörjas med smöret; fiskarna insvepas väl däri, läggs i en smord långpanna och stekas i varm ugn omkr. 20 min. Papperet aftages först när fisken är upplagd på serveringsfatet, på det att icke den sås, som bildats, må gå förlorad. Fiskarna beläggas tätt in- och utvändigt med skifvor af maitre d'hôtel-smör, hvilket beredes på följande sätt: persiljan sköljes, inklappas i en duk, rensas, hackas fint och vrids hårdt i en duk. Smöret röres, tills det blir hvitt och pösigt, persiljan, saltet, citronsaften och pepparn tillsätts och smöret omröres väl. Det formas därefter i en fuktig duk till en rulle och får ligga i duken på is eller i kallt vatten, tills det är hårdt. Det skäres då i skifvor, och dessa får ligga i kallt vatten, tills de skola användas.
Fisken garneras med persilja och serveras med potatis.

Iduntårta (f. 12 pers.). 212 gr. smält smör, 75 gr. florsocker, 25 gr. sötmandel, 6 bittermandlar, 1 litet ägg, 210 gr. hvetemjöl, 105 gr. potatismjöl.
Fyllning: 1/2 sats vaniljkräm.
Marängmassa: 5 äggvitor, 175 gr. florsocker, 25 gr. sötmandel.
Beredning: Smöret får kallna och röres, tills det är hvitt och pösigt, därefter tillsätts sockret, den skällade och malda mandeln, ägget samt de båda mjölsorterna. Degen gräddas i smord ringform till 2 bottenar, som får kallna. Mellan bottenarna lägges vaniljkrämen, tårten garneras med marängmassan samt späckas ofvanpå med den skällade och i strimlor skurna mandeln, hvarefter marängen får torka i svag ugnsvärme. Serveras som efterrätt eller till kaffe.

Fiskstufning i snäckor (f. 6 pers.). 4 dcl. finskuren fisk (rester), 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 3 dcl. fiskspad, 2 dcl. kokande mjölk, salt, hvitpeppar, 2 tsk. citronsaft, 1 äggula.
Till snäckorna: 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 msk. stötta skorpor, 1 msk. rifven ost.
Beredning: Fiskresterna urbenas och skäras i fina tärningar. Smör och mjöl fräses 2 min., fiskspadet och mjölen spädas på och säsen

Sista nyhet!

Sista nyhet!
Krage "ELLY" af hvit glaslenon med svart band o. roseff af siden.
Kr. 1: 45.
A.-B. NORDISKA KOMPANIET
Kungl. Hofleverantör
STOCKHOLM
Begär N. K:s nyutkomna Värkatalog!

BÄST ÅR

EKSTRÖMS **JÄSTMJÖL** EKSTRÖMS **VANILJSÖCKER**
ÖREBRO KEM-TEKN-FABRIK ÖREBRO KEM-TEKN-FABRIK

D. B. C. Flytande Putskrä
för metaller.
Profva den och Ni använder aldrig någon annan. Fås öfverallt.
Fabrikanter: Dorch, Bäcksin & C:os A.-B. GÖTEBORG.
Vid blodbrist och svaghet gör Apoteket Vasens järnpreparat "Ferrol" största verkan. Starkt aptitgivande ökar det hastigt kroppsvikten. På alla apotek till 2 kr. fl.

ORIGINAL SINGER C:O SYMASKINER
Världsberömda.
SINGER C:O
SYMASKINS AKTIEBOLAG
Filialer alla större platser.

Mellin's Food
är bästa kraftnärning för svaga, klona barn i alla åldrar.
Bok om barns uppfosträn gratis och franko från Mellin's Food Depot, Malmö.

Obs!
VARUMÄRKET "FYRTORNETS"
Svenska

Sardiner i finaste
Olivolja och Tomatsås för Smörgåsbordet.

Offra 5 minuter
och genomläs än en gång våra annonser i N:ris 10, 11, 12, 13 och 15. De återfinnas på denna sida.
Konstfliten.

FLORODOL-TVÅLEN
och en rationell hudvård äro oskiljaktiga.

FLORAS FLORODOL TVÅL
PARFYMERI FLORA, GEFLE
Säljes öfverallt å 60 öre.
Parfymeri **FLORA GEFLE**

Lejon Dantar och Strumpor.

PRIMA KVALITE! BÄSTA UTFÖRANDE!

HVARJE PAR STÄMPLADT

MED OFVANSTÄENDE VARUMÄRKE

FINNAS I ALLA VÄLSORTERADE

SYBEHÖRS - MANUFAKTUR - & KORTVARUAFFÄRER.

får koka 5 min. Den afsmakas med kryddorna och citronsaften och afredes med äggulan. Fisken medblandas försiktigt i såsen, och massan lägges i 6 smorda snäckor samt överströrs med en blandning af skorpona och osten och begiutes med litet smält smör. Snäckorna ställas i en långpanna med groft salt, sättas in i varm ugn och gratineras 10-15 min. Serveras som frukosträtt.

Kroketter af ägg (f. 6 pers.).
6 ägg, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 4

Hvad är orsaken att F.

Paulis Ovicula tvål är bättre än andra tvålar? Jo, Oviculativålen är vetenskapligt sammansatt och innehåller det för huden välgörande äggämnet.

Mister Usch-I-A-meja skall bort till att fria till en liten sofsvalt niggerpia, Nu är till att feja: med Viking-Skokrämm sin lekamen han tvålar, med Viking-Glansborsten han gnor'n så den strålar, med Vikings Spiselglans han piffar peruken, innan han på den planterar stuken. Oklanderlig hans rigg är. Var så god och säg! Haver någon nigger nånsin vatt så fin som mister Usch-I-A-mej? Nej!

msk. mjöl (40 gr.), 3 1/2 dcl. mjölk, salt, hvitpeppar, närsalt.

Till panering: 4 msk. mjöl, 2 ägg, salt, 2 tsk. matolja 1 1/2 dcl. stötta skorpor.

Till kokning: 1 kg. palmin. Beredning: Äggen kokas 10 min., afkylas i kallt vatten, skalas och skäras i fina tärningar. Smör och mjöl fräses 2 min., grädden spådes på, och såsen får koka 5 min., de skurna äggen röras i försiktigt, och stufningen afsmakas med kryddorna och närsaltet. Den slås upp på ett flatt fat, som är väl smordt med smör, samt överstyrkes med smör på ytan, så att den ej hårdnar. Då massan är fullkomligt kall, tages därpå med en sked portioner omkr. 60 gr., som läggas på ett bakbord, beströdt med mjölet. Kroketterna rullas i mjölet och formas runda. De doppas i de hårdt vispade äggen, blandade med matolja och smaksatta med saltet. Rullas därefter i de fint stötta skorpona och få ligga 1 tim. att hårdna. De kokas gulbruna i het palmin och läggas på gräppapper att rinna af. Garneras med persilja och serveras mycket varma med stufvad spenat.

Fläskkottletter (f. 6 pers.). 6 stora fläskkottletter, 1/3 citron, 1 msk. salt (15 gr.), 1/2 tsk. hvitpeppar, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 2 dcl. fint stötta skorpor, 2 msk. finhackad persilja.

Till stekning: 2 1/2 msk. smör (50 gr.), 2 dcl. buljong.

Beredning: Åro kottletterna små, bör man till en middag beräkna 2 för hvarje person. Kottletraden torakas med en duk, urviden i hett vatten, hugges, så att ett ben följer med hvarje kottlett, hvilken därefter bultas lätt, putsas och formas. Kottletterna begiutas med citronsaften, ingnidas med kryddorna och få ligga på hvarandra 1/4 tim., hvarefter de penslas med smöret och vändas i en blandning af de stötta skorpona och persiljan. Smöret brynes i en stekpanna, kottletterna läggas i och få steka sakta utan lock omkr. 7 min. på hvarje sida, uppläggas på varmt fat, pannan vispas ur med den kokande buljongen, och såsen hålles på fatet. Garneras med persilja eller salad och serveras med grönsaker, kokt eller stekt potatis eller potatispuré.

Kottletterna kunna äfven stekas utan att paneras, men böra då brynas på båda sidor, spådas med buljong eller grädde och därefter genomstekas med lock, eljest bli de torra.

SVAR

(Forts.)

Nr 70. Anordna i salongen ett provisoriskt altare och dekorera smakfullt med växter. Här försiggår nu vigseln genast efter det gästerna samlats, och omedelbart efter denna, sedan brudparet mottagit de närvarandes lyckönskningar, öppnas dörarna till den i ljus strålade matsalen (stämningen blir alltid litet lifligare än då man skall äta vid dagsljus) där lunch serveras. Matbordet blir förtjusande, dekoreradt på följande sätt. Under takkronan anbringas en krans eller krona af myrten (eller af medeola myrtiofolia), i denna fästas från två håll blekskära smala sidenband, 2-4 löpande längs med bordet till dess begge kortändar, där de sluta strax nedanför, sammanhållna af en miniatyrkrans af myrten, på midten sammanhållas banden på samma sätt af en liten myrtenkrans, de kunna sedan löpa genom kandelabrarna eller kring ljusstakarna, så att de framför kuverten vid ändarna af bordet komma att ligga därpå, kunna äfven här sammanhållas af en krans. Midtspeheln på bordet kan väljas i myrtengrönt siden och omges med rankor af myrten. Midt på bordet, med lämpliga mellanrum trenne låga vaser med rosor. Här och där på duken lösa rosor och gröna slingor längs med sidorna, helst små miniatyrrosor i skärt. Kring servetterna

blekskära sidenband, öfver hvilka trådas en liten myrtenkrans med några skära miniatyrrosor. Kring kuvertbordet ett band i samma färg. Kort och menuer af hvit kartong med förgylld kant och med en locklöfver i öfre hörnet. (Skola servietterna brytas, sättas en blomma i hvar och en eller lägges den invid kuvertet.) I sköljkopparna skära rosenblad och några droppar rosenvatten. På bordets långsidor tages duken upp på trenne ställen, där den samlas i ett par veck, hvilka fästas med en rosett af skära sidenband och en myrtenkrans. Som emellertid rosorna vid denna tid äro dyrbara att anskaffa, blir det betydligt billigare att ersätta dem med skära nejlikor och luktärter i samma färg, eller ock taga någon af dessa sorter tillsammans med rosor.

Och nu komma vi till den mera materiella afdelningen! Visserligen kan man duka ett särskildt smörgäsbord, men vid ett tillfälle som detta är det mer praktiskt och äfven finare, att vid hvarje kuvert (detta sker före placeringen) ställa en liten tallrik med t. ex. 3 mycket små smörgåsar af olika brödsorter, en med ost, en med kaviar och en med tunga, skinka eller dyligt, ett par vackra radisor och en liten snäcka, form eller crustad med någon fin stufning (kalfrässa eller njure med champinjoner, hummer, sparris eller liknande). Från bricka bjudes öl. Sedan smörgästallriken och glas borttagits, serveras i tur och ordning de å matsedeln upptagna rätterna. Matsedeln kan ha följande lydelse:

Rökt halmstaxad med spenat och ägg. Stekt hammel- eller gödkalfsadel med legmyr (små fina arter o. gröna bönor, spåda morötter, små jordärtskockor, blomkål) och sallader. Fylla selleri (kokta), fylla med stufning af champinjoner och tryffel. Kring kanten lägges ofvanpå en röd tomatring. Vanilj- och fruktglace, krokan. Till laxen portvin, till stecken champagne, till glacen madeira (eller portvin).

Eller: Piggvar å la Fermière. Ox-tunga med tryffel och madeirasås, garnityr af små kalfräskkottletter; legmyr. Kronärtskockshottnar med

tryffel. Vanilj — pistache- och fruktglace, krokan. Viner: Madeira och champagne eller fiskvin, champagne och madeira.

Eller: Piggvar eller stjötunga, kokt i vin, med tjock hollandaissås.

Stekt kalkon, sallader.

Glace, krokan.

Ost o. kakes. Frukt.

Fiskvin, champagne, portvin.

Genast efter maten godt starkt kaffe i små koppar.

Nr 71. För att erhålla utbildning till föreständarinna vid fattigvårdsanstalt vore lämpligast att genomgå en kurs på 6 mån. vid Svenska Fattigvårdsförbundet, Lästmakaregatan 6, Stockholm. Prospekt sändes på begäran. Linda.

Nr 72. Vill råda eder att anställa förfrågan i ämnet hos respektive kamrerarekontor vid en del badorter, som t. ex. Marstrand, Falsterbo, Båstad, Lysekil, Furusund, Dalarö, Borgholm m. fl. Dieselbe.

Det svenska Run-märket är garanti för bästa mejerismör.

Namnet MUSTADS

"BÄSTA-VÄXT"

är garanti för alla finaste margarin.

Schweizer's Broderier

direkt från Schweiz, tull- & portofritt till bostaden!

Begär redan i dag vår kollektion, innehållande 80 nya modeplanscher med broderade mönster, som visa det mest förtjusande utförande af de berömda Schweizer-broderierna, jämte katalog öfver tvättbroderier och andra små artiklar med äkta Schweizer-broderier.

Denna rikhaltiga kollektion sändes franko till påseende mot insändande af ett 20-öres frimärke.

Den innehåller provver på: Blusar och dräkter för damer, unga flickor och barn — af batist, voile, krepp, transparent, lärt o. s. v. samt det nyaste i sidentyger från kr. 2.35. Våra broderier äro osyddade och kunna lätt förfärdigas efter hvilket tillskärningsmönster som helst.

Samtidigt offerera vi vår kollektion af det nyaste i sidentyger till klädningar och blusar: krepp, duchesse, skotskt etc. samt Schweizer-batist från 95 öre metern. Synnerligen rikhaltigt urval i svart, hvitt och kulört. Denna kollektion sändes också franko till påseende mot ett 20-öres frimärke.

Schweizer & Co. Luzern, 10 (Schweiz).

Alla äro ense om att **EUCALYPTUS OLJA** är ett osvikligt medel

mot de svåraste fall af Reumatism, Gikt, Stelhet i lederna. Erhålles i flaskor å kr. 1.50 med fullständig beskrifning hos alla Färghandlande samt från importören

CHARLES WEYDE'S DROGAFFÄR, Norrköping.

Skrif ett brefkort och rekvirera 1 flaska!

OXYGENOL SALVA

Med vätesuperoxid

STOCKHOLMS
EGNA FONDER
66 MILLIONER KR.
HANDELSBANK

PHOSPHO-ENERGON-PILLER

FÖRORDAF AV LÄKARE

« Vid allmän svaghet, nervositet, överansträngning och sömnlöshet. »

SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

Doktor J. Arvedsons kurs
Sjukgymnastik, Massage
o. Pedagogisk Gymnastik,
medförl. enl. kongl. maj:ts medgiftvande
samma komp. o. rättigheter som en
kurs vid Gymn. Central-Institutet.
Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran gen. Dr J. Ar-
vedson, adr. Odengat. 1, Stockholm

Gymnastikdirektörsexamen
afsläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga
elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar den 14 sept.
Prospekt gen. **kapt. J. Thulin, LUND.**

Med. Dr. E. Kleens
(ott-åriga) kurs i Massage och Sjukgym-
nastik (för damer) börjar den 1 okt. kl.
10 f. m. Nr 37 Mästersamuelsgatan,
2 tr. upp. Prospekt begäres städsse un-
der adress **Burelbreksgratan 43 B, II.**

Göteborgs Gymnastiska Institut,
längsta och fullständigaste
specialkurs i
Sjukgymnastik och Massage,
— Begär utförligt prospekt. —
Kurs i Massage och Sjukgymnastik
STOCKHOLMS
MASSAGE- & GYMNASTIK-INSTITUT
Biblioteksgatan 28
Begär prospekt.

ROYAL WINDSOR
Det berömda
hårstärkande vattnet.
Gifver grått hår dess ursprungliga färg.
Borttager mjäll. Hindrar håret att falla af.
Märket grund. 1879. Beg. end. fl. med orden:
Royal Windsor Perfectionne. En alltiämmt
stig. försäljn. samt 30 års succés gar. Royal
Windsors verkan. Pris kr. 5.— + porto.
Nederlag: **Franska Parfymmagasinet,**
Hoflev., 21 Drottningg. 21, Sthlm.

OATINE
är ren hafreextrakt.
För dålig mage ordi-
neras hafregröt; för
dålig hy Oatine
hafrecreme, som re-
nar porerna, adägs-
nar fräknar och fin-
nar samt gifver hu-
den ett ungdomligt friskt utseende.
Akta Oatine-Creme i hvit burk med
grönt lock: pris 1.50; 4-dubbel inneh.
8.—. Oatine-Snow 1.50. Finnas öfverallt
samt hos A. W. Nording, Biblioteksg. 11.
Birgerjarlsg. 16 o. Drottningg. 63, Sthlm

Turkiska badet,
i Malmorgsbadet är öppet hvarje tors-
dag för damer. Yppersta medel
för bibehållande af smärt figur och
fin hy. Badet är angenämnt, om
man är flera i sällskap. Pris kr. 1:50.

TRICOPHEROUS
är världens förmämsta Hår-
medel och öfverträffas icke af
något annat liknande preparat.
Pris pr fl. 2.50.
Erhålles hos alla 1:sta klass Par-
fymeri-, Dro- och Coiffyrfärfärer.

LAGLIGEN SKYDDAD
Skin Food
FÖR VÄNKLES
PÅHÅLLNAD
Skin Food

Damer! Vårda Eder hud!
Genom att hvarje afton massera hän-
der och ansikte med Skin-Food erhål-
ler Ni en frisk och ungdomlig hy.
Finnes hos samtliga parfym- och
drogaffärer.

Fröbel-Institutet i Norrköping.

Ansökningar till institutets ettåriga kurser, som omfatta A. **Utbildning för Kindergarten**, B. **för uppfostrarinneskolan** i hemmet eller förberedelse för barnvårdsarbete i allmänhet, böra insändas till undertecknade före den 10 juni. Närmare upplysningar genom prospekt.
Ellen och Maria Moberg.

Bogstens Hushållskurs 1 Juli—1 Okt. el. 1 Aug.—1 Nov. Matl., bakn., handarb. Friskt landlif vid skog o. sjö. Prosp. mot 2 porto. Obs! Sommar-gäster emottagas. Fru Ida Palmgren, Bettna.

Skogsbo Hushållsskola, Leksand,
börjar den 15 sept. 1915 sitt 12:te arbetsår för 8 unga flickor, som slutat skolan. Kursen omfattar: enklare och finare matlagning, äfven vegetarisk, handarbete och väfning samt födoämneslära, bokhålleri och främmande språk. Pris 800 kr. Närmare upplysningar och referenser lämnas.
Gertrud Walin, LEKSAND. Signe Phillip.

E. Hults Kvinnliga Utbildningsskola och Flickpension i Stockholm (f. d. Villa Hult)
börjar höstkursen den 15:de Sept. på 3 månader. Skolans ämnen omfattar Husmoderskursen hvari ingå, förutom allt hvad som hör till såväl ett enklare som finare kök, fullständig kurs i Kläd- och Linaesömnad, Handarbeten, Konstslöjd och Målning. Dessutom mottages elever i valfria ämnen såsom Sång, Musik, Språk, Klädsöm, Linaesöm, Handarbeten, Konstslöjd och Målning. Anmälningar till kursen emottages före den 1:sta Juni. Prospekt med såväl muntliga som skriftliga referenser sändes. Adr. **Fröken E. Hult, Artillerigatan 6, 2 tr.** (Invid Strandvägen) Stockholm. Rikstelef. 11886. Allm. tel. 28940.
OBS! Den enda skola i Stockholm med helpension.

Lektioner i Linaesömnad,
äfven blusar, underkjolar, sportskjortor och barnkläder.
Elever mottagas dagligen 1:st sept.—15 dec., 10 jan.—10 juni.
Karin Egnér. Eva Egnér.
R. T 35 30. Sibyllegatan 36, Stockholm. A. T. 210 04.

Torshälls kvinnliga trädgårdsskola, Leksand.
8:de kursen för ord. elever 1 apr.—31 okt. Extra elever på kortare tid. Pro-
spekt på begäran.
Lillie Landgren. Märta Philip.

Andrea Eneroths Högre Handarbetsseminarium
Kommendörsgatan 32, 1 tr. STOCKHOLM Allm. Tel. Östern. 16 18.
Af Kongl. Maj:ts godkänd, högre lärarinnekurs på 1½ eller 2 år. Enda tvååriga handarbetslärarinnekurs. Högre kursen har två valfria linjer med samma kompetens. På grund af statsanslag kan nedsättning af en del tidsinsatser beviljas. Ansökningar helst före 1:sta Juni till nytt arbetsår, som börjar 1:sta Sept. Prospekt sändes. Mottagningstid 12—1.

Hushållselever
mottagas nu och framdeles. andra unga damer kunna äfven få sommarinackordering. 75 Kr. pr månad. Öfverstinnan A. Hyltén—Cavallius, f. Frick. Sandvik, Smål. Burseryd.

Hälsobrunnen Hälsan, Hälsingborg,
1:sta juni—1:sta september.
Sofiakällan, landets rikaste koksalkälla. Härliga hafsbad i Öresund, strandbad. Sjukgymnastik, massage. Modern elektrisk behandling ss. Vierzelenbad m. m. Lokal hetluftsbekandning. Radiumkur. Företrädesvis behandlas urinsyrediates, gikt, reumatism, mag- och tarmsjukdomar, kroniska slemhinnekatarer, skrofler, konvalescens.
Postadress: Brunnkontoret, Hälsingborg, Läkare: A. Björkman.

Mot dålig sömn och hufvudvärk
rekommenderas örtkuddar (45x35 cm.), som till pris 4 kr. mot postförskott er-
hållas från Fru K. Beermann, Ståldalen.
Sjuksköterskeelever
emottagas å Kustsjukhuset på Styrsö. Kursen förberedande, räcker 3 mån. Afgift 30 kr. pr mån. för allt.

Utmärkta organ
för annonsering i landsorten
äro följande tidningar:

- Arvika:** Arvika Tidning.
- Borås:** Borås Tidning.
- Engelholm:** Engelholms Tidning.
- Gefle:** Gefle-Posten.
- Halmstad:** Hallandsposten.
- Helsingborg:** Helsingborgs Dagblad.
- Hernösand:** Hernösands-Posten.
- Hudiksvall:** Hudiksvallsposten.
- Jönköping:** Smålands Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Karlstad:** Nya Wermlands-Tidningen.
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Linköping:** Östgöta Correspondenten.
- Lund:** Lunds Dagblad.
- Lysekil:** Lysekils-Posten.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Norrköping:** Östergötlands Dagblad.
- Sköfde:** Skaraborgs Läns Annonsblad.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Söderhamn:** Helsingen.
- Södertälje:** Södertälje-Södertörnsposten.
- Uppsala:** Uppsala.
- Västervik:** Västerviks Veckoblad.
- Västerås:** Westmanlands Allehanda.
- Växiö:** Smålandsposten.
- Visby:** Gottlänningen.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik:** Örnsköldsviks-Posten.
- Östersund:** Jämtlandsposten.

BARNKLÄDER

AKTIEBOLAGET
M. BENDIX
STOCKHOLM,

18 Regeringsg. - 5 Stureg. - 90 Drottningg.

Säsongsnyheter
inkomna dagligen

Bomulls-
Gossdräkter
Flick-Klädningsar
Blusar
för gossar och flickor

Hufvudbonader

Sandaler
Segelduksskor
Halfstrumpor

Sändningar för benäget urval expedieras till ärade kunder samt till i landsorten kända pers. Vid rekvisition af varor till belopp af minst Kronor 25:— levereras desamma fraktfritt till rekvisitens närm. järnvägs- eller poststation.

Lekdräkter
för
Gossar & Flickor

VINOLIA
Tvålar, Parfymer och
Toalett-Artiklar.

VINOLIA PARFYMER. Den mest välkomna present man kan gifva en dam, är ett af dessa eleganta etuier. Vi rekommendera särskildt: **Royal Rose, Violette Fleurie, Tulipe d'Or.**

Vinolia Generalagentur:
Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. Dj.

Sommarkurserna vid

Göteborgs Handelsskola, Vasag. 45 B, Göteborg, börja d. 2 juni. Specialkurser i bokhålleri för grosshandel, landbruk, minuthandel, handelsaktiebölag, kolumnbokföring, räkning, vätskrivning, språk, stenografi och maskinskrivning m. m. — Bankkurs. Höstterminen börjar den 20 aug. Års- och termiskurser. Obs! Alla eleverna, som genomgått årskursen, hava erhållit plats. Platsförmedlingen är kostnadsfri. Begär prospekt, som sändes omg.

Carl O. Lindeberg,
föreståndare.

Målarbadet

Simundervisning meddelas åt damer. ANNA MELIN, Simlärarinna vid Stockholms stads bad o. siminrättning. Tel. Östern. 2804.

SAMSKOLA
Medelålders, språkskicklig lärarinna, van vid samundervisning äfven å högre stadier, önskar till hösten grunda (event. övertaga) mindre samskola i villa-, bruks- eller stations-samhälle. Bästa ref. Svar ombedes till »Barnväv», S. Gumaell Annonsbyrå, Göteborg.

Du begagnar väl
Happachs Diamant-Tvål,
husmoderns bästa vän? Om ej, så försök den i dag och öfvertyga dig om, att den gör tvätten bländande hvit och arbetet till ett nöje. Kom ihåg, att då du föredrager vår Svenska tvättvål före den Engelska, da därigenom gagnar Sverige och skaffar arbetsförtjänst åt Svenskar.
HAPPACHS SÄPFABRIKS A.-B.
Malmö & Stockholm

SKÅNSKA HANDELSBANKEN.
Fonder 21,200,000 kronor.
Stockholmskontor: Arsenalsgat. 9.
Filialer: { Södermalmstorg 8.
 { Sturegatan 32.
Deposition } 4 1/2 %
Kapitalräkning } 4 1/2 %
Sparkasseräkning 4 %
Fondafdelning. Kassafack

BRUNKEBERGS TEATERN
Alltid veckans bästa nyheter!

Idun utgifver denna vecka i A och B.